NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
VERICA TRSTENJAK
prednesené 13. marca 2008 [1]

Obsah

I — Úvod ..... I - 6140

II — Právny rámec ..... I - 6141

III — Skutkové okolnosti a konanie ..... I - 6142

A — Skutkové okolnosti konania vo veci samej ..... I - 6142

B — Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok ..... I - 6145

1. O prvom žalobnom dôvode ..... I - 6145

2. O druhom žalobnom dôvode ..... I - 6146

3. O treťom žalobnom dôvode ..... I - 6148

4. O opatreniach na zabezpečenie priebehu konania a dokazovania ..... I - 6148

C — Konanie pred Súdnym dvorom a návrhy účastníkov konania ..... I - 6149

D — Dôvody, z ktorých vychádza odvolanie a tvrdenia účastníkov konania ..... I - 6150

IV — Právna analýza ..... I - 6154

A — Úvodné pripomienky ..... I - 6154

1. Hmotnoprávne úvahy ..... I - 6154

2. Procesnoprávne úvahy ..... I - 6156

B — Skúmanie odvolacích dôvodov ..... I - 6157

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

1. Prvý odvolací dôvod: porušenie zásady rozdelenia právomocí medzi členským štátom vývozu a členským štátom dovozu ..... I - 6157

a) Rozdelenie právomocí medzi členským štátom vývozu a členským štátom dovozu ..... I - 6157

b) Otázka rozdielneho posúdenia orgánmi členského štátu vývozu v prípade podvodného konania ..... I - 6159

2. Druhý odvolací dôvod: porušenie práva na prístup k spisu a ostatných práv obhajoby ..... I - 6161

3. Tretí odvolací dôvod: rozdelenie dôkazného bremena ..... I - 6166

4. Štvrtý odvolací dôvod: odmietnutie dôkazných prostriedkov ..... I - 6170

5. Piaty odvolací dôvod: Právna kvalifikácia dokumentov/skutočností týkajúcich sa údajných nesplnení povinností, ktoré možno vytýkať tureckým orgánom a Komisii ..... I - 6171

a) O údajnom nesplnení povinností tureckými orgánmi ..... I - 6171

i) Posúdenie, podľa ktorého sporných 32 osvedčení A.TR.1 sú falzifikáty ..... I - 6171

ii) Osvedčenie A.TR.1 WVB D 437214 ..... I - 6172

iii) Nesplnenie povinností tureckými orgánmi, pokiaľ ide o pečiatky ..... I - 6172

iv) Nesplnenie povinností tureckými orgánmi, pokiaľ ide o zaregistrovanie oficiálnych dokumentov ..... I - 6172

v) Nesplnenie povinností tureckými orgánmi, pokiaľ ide o súbežné vydanie neplatných osvedčení ..... I - 6173

vi) Nesplnenie povinností tureckými orgánmi v rámci vzájomnej pomoci I - 6173

vii) Nesplnenie povinností tureckými orgánmi preukázané inými okolnosťami a ukončenie vyšetrovania v Mersine ..... I - 6174

b) Namietané nesplnenie povinností zo strany Komisie ..... I - 6174

i) Nesplnenie povinností pri kontrole preferenčného režimu ..... I - 6174

ii) Absencia nesplnenia povinností z dôvodu nezaslania vzoriek pečiatok ..... I - 6175

iii) Absencia nesplnenia povinnosti včasného upozornenia dovozcov .... I - 6176

iv) Absencia nesplnenia povinnosti v rámci objasnenia a posúdenia skutočností pri vyšetrovaní v Turecku ..... I - 6178

c) Predbežný záver ..... I - 6178

6. Šiesty odvolací dôvod: neobrátenie sa na colný výbor/asociačnú radu zo strany Komisie ..... I - 6178

7. Siedmy odvolací dôvod: porušenie legitímneho záujmu odvolateľky, pokiaľ ide o osvedčenie A.TR.1 WVB D 437214 ..... I - 6179

8. Ôsmy odvolací dôvod: posúdenie podmienok spravodlivosti a rizika ..... I - 6181

9. Deviaty odvolací dôvod: porušenie článku 220 ods. 2 písm. b) CKS ..... I - 6182

V — Záver analýzy ..... I - 6184

VI — Trovy konania ..... I - 6184

VII — Návrh ..... I - 6184

I — Úvod

1. V tomto konaní je Súdnemu dvoru predložené rozhodnúť o odvolaní, ktoré podala spoločnosť C.A.S. SpA proti rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev zo 6. februára 2007 vo veci C.A.S. SpA/Komisia. [2]

Odvolateľka a žalobkyňa v prvostupňovom konaní (ďalej len „odvolateľka“) žiada zrušiť uvedený rozsudok, ktorým Súd prvého stupňa potvrdil rozhodnutie Komisie z 18. októbra 2002 (REC 10/01, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) nevyhovieť žiadosti o odpustenie dovozného cla v sume 1 702 340,25 eura, pokiaľ ide o 32 z celkového počtu 48 osvedčení predložených odvolateľkou a v dôsledku toho zamietol jej žalobu smerujúcu k čiastočnému zrušeniu vyššie citovaného rozhodnutia.

2 — Rozsudok zo 6. februára 2007, CAS/Komisia, T-23/03, Zb. s. II-289, ďalej len „napadnutý rozsudok“.

II — Právny rámec

Právna úprava týkajúca sa odpustenia cla.

2. Čo sa týka možnosti odpustenia dovozného cla, článok 239 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „CKS"), znie takto:

„Dovozné clo… môže byť… odpustené aj v… prípadoch…, ak vyplýva z okolností, ktoré nie je možné považovať za podvodné konanie alebo hrubú nedbanlivosť dotknutej osoby. Prípady, kedy je možné toto ustanovenie uplatniť, a postupy na ich uplatnenie sa stanovia v súlade s postupom výboru."

3. Článok 905 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3, ďalej len „vykonávacie nariadenie k CKS"), obsahuje vo svojom odseku 1 tieto ustanovenia:

„Ak rozhodujúci colný orgán, ktorému bola predložená žiadosť o vrátenie alebo odpustenie podľa článku 239 ods. 2 [CKS], nemôže prijať rozhodnutia na základe článku 899, pričom je žiadosť podporovaná dôkazmi, ktoré môžu zakladať špeciálnu situáciu vyplývajúcu z okolností, ktorým nemožno pripísať žiadny podvod alebo zjavné zanedbanie zo strany príslušnej osoby, členský štát, ktorý má toto oprávnenie, zašle prípad Komisii na vyriešenie podľa postupu ustanoveného v článkoch 906 až 909.

…"

4. Článok 904 písm. c) vykonávacieho nariadenia k CKS stanovuje:

„Dovozné clo nebude vrátené alebo odpustené, ak jediným dôvodom žiadosti o vrátenie alebo prípadne odpustenie je:

…

c) predloženie, na účely získania preferenčného sadzobného zaobchádzania s tovarom prihláseným do voľného obehu, dokumentov, o ktorých sa následne zistí, že boli sfalšované alebo neplatné na tento účel, aj keď boli takéto dokumenty predložené v dobrej viere."

5. Článok 236 CKS stanovuje:

„1. Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené, ak sa zistí, že v čase, kedy bolo zaplatené, nebola suma tohto cla dlžná na základe právnych predpisov, alebo že bola zapísaná do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220 odsek 2.

Dovozné alebo vývozné clo bude odpustené, ak sa zistí, že v čase, keď toto bolo zapísané do účtovnej evidencie, nebolo dlžné na základe právnych predpisov alebo že bolo zapísané do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220 odsek 2.

Vrátenie alebo odpustenie nebude povolené, ak skutočnosti, ktoré viedli k zaplateniu alebo zapísaniu sumy cla do účtovnej evidencie, ktorá nebola dlžná na základe právnych predpisov, vyplývajú z úmyselného konania dotknutej osoby.

…“

6. Článok 220 ods. 2 písm. b) CKS stanovuje, že dodatočné zapísanie do účtovnej evidencie sa nevykoná, pokiaľ sa suma cla dlžná podľa zákona nezapísala do účtovných dokladov v dôsledku chyby na strane colných orgánov, ktorú osoba zodpovedná za zaplatenie cla nemohla zistiť, pričom na svojej strane konala v dobrej viere a dodržala všetky ustanovenia vyplývajúce z platných právnych predpisov týkajúcich [sa] colného vyhlásenia.

III — Skutkové okolnosti a konanie

A — *Skutkové okolnosti konania vo veci samej*

7. Odvolateľka je spoločnosťou založenou podľa talianskeho práva, dcérskou spoločnosťou s 95,1 % majetkovou účasťou spoločnosti Steinhauser GmbH (ďalej len „Steinhauser“) so sídlom v Ravensburgu (Nemecko). Podstatný predmet činnosti odvolateľky spočíva v prepracovaní dovezených koncentrátov ovocných štiav a odvolateľka súčasne vykonáva činnosť dovozcu týchto výrobkov v Taliansku. Spoločnosť Steinhauser udržuje obchodné vzťahy predovšetkým so zahraničnými dodávateľmi.

8. Podľa konštatovaní Súdu prvého stupňa medzi 5. aprílom 1995 a 20. novembrom 1997 odvolateľka doviezla a uviedla do voľného obehu v Spoločenstve koncentrovanú jablkovú šťavu a koncentrovanú hruškovú šťavu, prihlásené ako pochádzajúce z Turecka.

Tento typ výrobku bol do Spoločenstva dovezený na základe osvedčení A.TR.1, pričom sa na tieto výrobky uplatnilo oslobodenie od cla podľa dohody o pridružení a dodatkového protokolu.

9. Colná správa v Ravenne (Taliansko) vykonala následnú kontrolu dokumentov týkajúcu sa pravosti osvedčenia A.TR.1 141591, predloženého odvolateľkou v priebehu jednej z dovozných operácií v období od 5. apríla do 20. novembra 1997. Podľa článku 29 rozhodnutia č. 1/95 bola tureckým orgánom zaslaná žiadosť o overenie pravosti tohto osvedčenia.

10. Listom z 15. mája 1998 turecké orgány oznámili colnej správe v Ravenne záver, podľa ktorého z vykonanej kontroly vyplynulo, že uvedené osvedčenie nie je pravé, pretože nebolo vydané tureckými colnými orgánmi. Okrem iného uviedli, že vykonajú ešte ďalšie kontroly.

11. V dôsledku toho pristúpili talianske orgány k následnej kontrole 103 osvedčení A.TR.1 predložených odvolateľkou počas rôznych dovozných operácií.

12. Listom z 10. júla 1998 stále zastúpenie Tureckej republiky pri Európskej únii (ďalej len „turecké stále zastúpenie“) informovalo Komisiu, že 22 osvedčení A.TR.1 predložených odvolateľkou, označených v prílohe tohto listu, ktoré sa týkajú vývozov tureckej spoločnosti Akman do Talianska, boli nepravé (sfalšované). Komisia postúpila tento list talianskym colným orgánom listom z 20. júla 1998.

13. Koordinačná jednotka Komisie pre boj proti podvodom [(UCLAF), predchodca OLAF] vykonala medzi 12. a 15. októbrom 1998, ako aj 30. novembrom a 2. decembrom 1998 kontroly v Turecku.

14. Turecké stále zastúpenie informovalo listom z 8. marca 1999 colnú správu v Ravenne, že 32 osvedčení A.TR.1 predložených odvolateľkou (ďalej len „sporné osvedčenia“) vrátane 18 osvedčení uvedených v prílohe listu z 10. júla 1998 neboli ani vydané, ani uznané za platné tureckými orgánmi.

15. Talianske colné orgány sa domnievali, že z korešpondencie medzi nimi, Komisiou, UCLAF a tureckými orgánmi vyplýva, že tieto orgány považujú 48 osvedčení A.TR.1 vrátane sporných osvedčení o vývoze do Talianska, ktorý uskutočnila odvolateľka prostredníctvom tureckej spoločnosti Akman, za sfalšované alebo nezákonné. V predmetnej veci sa 32 sporných osvedčení [ktoré zodpovedajú clu v celkovej výške 3 296 190 371 ITL (talianskych lír), alebo 1 702 340,25 eura] považovalo za sfalšovaných, keďže neboli ani vydané, ani uznané tureckými colnými orgánmi. Naopak, 16 ďalších osvedčení (ktoré zodpovedajú clu v celkovej výške 1 904 763 758 ITL alebo 983 728,38 eura) bolo vyhlásených za neplatné, keďže hoci boli vydané tureckými colnými orgánmi, dotknuté tovary nepochádzali z Turecka. Vzhľadom na to, že celkovo 48 osvedčení bolo vyhlásených za sfalšované alebo neplatné, na tovary, na ktoré sa tieto osvedčenia vzťahovali, sa nemohlo uplatniť preferenčné zaobchádzanie priznané dovozom tureckých poľnohospodárskych výrobkov. V dôsledku toho talianska colná správa vyzvala odvolateľku, aby zaplatila dlžné clo v celkovej výške 5 200 954 129 ITL, teda 2 686 068,63 eura.

16. Listom z 28. marca 2000 odvolateľka zaslala colnej správe v Ravenne žiadosť o nezapočítanie *a posteriori* a vrátenie vymáhaného dovozného cla, pričom vychádzala z článku 220 ods. 2 písm. b) a článkov 236 a 239 CKS. Na podporu svojej žiadosti odvolateľka poukázala na svoju dobrú vieru, nerozoznateľné chyby príslušných orgánov, ako aj nesplnenie povinností, ktoré im možno pričítať.

17. Listom z 30. novembra 2001 Talianska republika žiadala Komisiu, aby rozhodla o tom, či bolo dôvodné nepristúpiť k započítaniu *a posteriori* dodatočnému nezapísaniu do účtovnej evidencie vymáhaného dovozného cla vo vzťahu k odvolateľke podľa článku 220 ods. 2 písm. b) CKS alebo o nariadení vrátenia tohto cla podľa článku 239 CKS.

18. Listom z 3. júna 2002 považovala Komisia za potrebné vyžiadať si niektoré dodatočné informácie od talianskych orgánov, ktoré odpovedali listom zo 7. júna 2002.

19. Listom z 25. júla 2002 Komisia oboznámila odvolateľku so svojím úmyslom nevyhovieť jej žiadosti. Pred prijatím konečného rozhodnutia však Komisia vyzvala odvolateľku, aby jej zaslala svoje prípadné pripomienky a aby nazrela do spisu na účely oboznámenia sa s dokumentmi, ktoré nie sú dôverné. Zástupcovia odvolateľky nazreli 6. augusta 2002 do správneho spisu

v priestoroch Komisie. Okrem iného podpísali vyhlásenie potvrdzujúce, že mali prístup k dokumentom uvedeným v jeho prílohe.

20. Listom z 15. augusta 2002 odvolateľka predložila svoje pripomienky Komisii. Uviedla v nich najmä svoj postoj, podľa ktorého sa príslušné colné orgány dopustili vážnych chýb, ktoré nemohla odhaliť, teda chýb, ktoré tiež považuje za nesplnenie povinností spôsobilé založiť špeciálnu situáciu v zmysle článku 239 CKS.

21. Dňa 18. októbra 2002 Komisia prijala napadnuté rozhodnutie, ktoré bolo odvolateľke doručené 21. novembra 2002. Komisia v prvom rade dospela k záveru, že bolo dôvodné vziať do úvahy dovozné clo, ktoré bolo predmetom žiadosti. V druhom rade však Komisia dospela k záveru, že bolo dôvodné vrátiť dovozné clo v časti žiadosti týkajúcej sa 16 neplatných osvedčení, keďže odvolateľka sa vo vzťahu k nej nachádzala v špeciálnej situácii v zmysle článku 239 CKS. V treťom rade, pokiaľ ide o 32 sporných osvedčení, Komisia naopak dospela k záveru, že okolnosti uvedené odvolateľkou nemohli založiť špeciálnu situáciu v zmysle článku 239 CKS. V dôsledku toho Komisia rozhodla v článku 2 napadnutého rozhodnutia, že nebolo dôvodné vrátiť im zodpovedajúce dovozné clo vo výške 1 702 340,25 eura.

B — *Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok*

22. Žalobou podanou do kancelárie Súdu prvého stupňa 29. januára 2003 odvolateľka spochybnila závery Komisie a navrhla, aby Súd prvého stupňa zrušil článok 2 napadnutého rozhodnutia. Odvolateľka sa dovoláva troch žalobných dôvodov, ktoré vyplývajú po prvé z porušenia práva na obranu/obhajobu, po druhé z porušenia článku 239 CKS a po tretie z porušenia článku 220 ods. 2 písm. b) CKS.

23. Komisia navrhla, aby Súd prvého stupňa zamietol žalobu a zaviazal odvolateľku na náhradu trov konania.

24. Súd prvého stupňa zamietol žalobu v celom jej rozsahu.

1. O prvom žalobnom dôvode

25. Prvým žalobným dôvodom odvolateľka uvádza, že v priebehu správneho konania bolo porušené jej právo na obhajobu, keďže aj napriek tomu, že mala prístup k spisu obsahujúcemu listiny, na ktorých Komisia založila napadnuté rozhodnutie, nemala prístup k dokumentom, ktoré mali rozhodujúci

význam pre celkové posúdenie, ktoré zo situácie Komisia vyvodila.

26. Zamietajúc tento žalobný dôvod, Súd prvého stupňa v bode 88 napadnutého rozsudku uviedol, že v tejto oblasti zásada ochrany práv na obhajobu vyžaduje iba to, aby dotknutý subjekt mohol riadne vyjadriť stanovisko k skutočnostiam vrátane dokumentom, ktoré vo vzťahu k nemu uvádza Komisia, s cieľom odôvodniť svoje rozhodnutie. Táto zásada si nevyžaduje, aby Komisia z vlastnej iniciatívy zabezpečila prístup ku všetkým dokumentom, ktoré eventuálne súvisia s predmetným prípadom, o ktorom rozhoduje v rámci žiadosti o odpustenie.

27. Súd prvého stupňa následne v bode 92 konštatoval, že dokumenty, do ktorých odvolateľka nemohla nahliadnuť v priebehu správneho konania, neboli výslovne uvedené v napadnutom rozhodnutí, čo však nevylučuje, aby niektoré z týchto dokumentov nemohli byť podkladom pre napadnuté rozhodnutie. Podľa Súdu prvého stupňa to platí aj pre celý súbor rozsiahlej korešpondencie, na ktorú sa odvolateľka odvoláva, keďže prinajmenšom určitý počet z týchto dokumentov sa týka kontextu veci. Na margo týchto dokumentov nazvaných „kontextuálne“ Súd prvého stupňa uviedol, že ak neboli podkladom pre napadnuté rozhodnutie, ich prípadné neoznámenie nie je podstatné, keďže v žiadnom prípade nemôžu mať vplyv na napadnuté rozhodnutie. V dôsledku toho Súd prvého stupňa zamietol ako neúčinný prvý žalobný dôvod, pokiaľ sa týka neoznámenia týchto dokumentov.

28. Pokiaľ ide o dokumenty uvedené Komisiou na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, Súd prvého stupňa v bodoch 98 až 100 napadnutého rozsudku konštatoval, že odvolateľka nazrela do spisu v priestoroch Komisie a podpísala písomné vyhlásenie, v ktorom výslovne potvrdzuje, že mala prístup ku všetkým dokumentom majúcim priamy a nepriamy vzťah so sporným spisom. Okrem toho bol k tomuto vyhláseniu pripojený zoznam vypočítavajúci všetky dokumenty, ku ktorým mal zástupca odvolateľky prístup.

29. Pokiaľ ide o oznámenia, ktoré si zasielali Komisia a UCLAF s tureckými orgánmi a vnútroštátnymi colnými orgánmi členských štátov, Súd prvého stupňa zdôraznil, že žiadna skutočnosť neumožňuje domnievať sa, že Komisia založila napadnuté rozhodnutie na iných dokumentoch ako tých, ktoré sú uvedené v spise, ku ktorému mala odvolateľka prístup počas nazretia 6. augusta 2002.

2. O druhom žalobnom dôvode

30. Druhý žalobný dôvod, založený na porušení článku 239 CKS, sa rozčleňuje na štyri časti. Prvá časť sa týka nesprávneho posúdenia sprievodného osvedčenia A.TR.1 D 437214. Druhá a tretia časť sa zaoberá vážnym nesplnením povinností tureckými orgánmi a Komisiou, s cieľom preukázať

existenciu špeciálnej situácie v zmysle predmetného článku. Nakoniec štvrtá časť sa týka neexistencie hrubej nedbanlivosti zo strany odvolateľky a posúdenia podnikateľských rizík.

31. Pokiaľ ide o prvú časť druhého žalobného dôvodu, po pripomenutí, že určenie pôvodu tovaru je založené na rozdelení úloh medzi orgánmi štátu vývozu a orgánmi štátu dovozu v tom zmysle, že pôvod je stanovený orgánmi štátu vývozu, Súd prvého stupňa skúmal korešpondenciu medzi Komisiou a talianskymi a tureckými orgánmi. V tejto súvislosti Súd prvého stupňa v bode 122 konštatoval, že Komisia vychádzala predovšetkým z listu tureckých orgánov z 8. marca 1999, zaslaného colnej správe v Ravenne, pokiaľ ide o časť napadnutého rozhodnutia týkajúcu sa sfalšovaných osvedčení. Vykonávajúc porovnanie medzi obsahom tohto listu a obsahom následných oznámení tureckých orgánov, Súd prvého stupňa poznamenal pochybnosti, pokiaľ ide o kvalifikáciu osvedčenia D 437214 a poznamenal, že Komisia nemohla platne dospieť k záveru o sfalšovaní osvedčenia D 437214 pred prijatím napadnutého rozhodnutia (body 124 a 128). Podľa názoru Súdu prvého stupňa to však nepostačuje na to, aby bolo napadnuté rozhodnutie zrušené, vzhľadom na obsah listu z 22. augusta 2003, teda neskoršieho než napadnuté rozhodnutie, v ktorom turecké orgány potvrdili závery uvedené v ich liste z 8. marca 1999, keďže odvolateľka nemá žiadny právny záujem na zrušení z dôvodu formálnej chyby rozhodnutia v prípade, ak zrušenie rozhodnutia môže viesť iba k vydaniu nového rozhodnutia vo svojej podstate zhodného so zrušeným rozhodnutím (bod 133).

32. Súd prvého stupňa následne skúmal druhú časť druhého žalobného dôvodu, ktorý sa týka rôznych tvrdení o nesplnení povinnosti tureckými orgánmi, ktoré spočívajú najmä na téze, že predmetné orgány skutočne vydali a osvedčili sporné osvedčenia.

33. V tejto súvislosti, po tom, čo v bodoch 150 až 152 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa na jednej strane uviedol, že konštatovania o pravosti alebo sfalšovaní dokumentov vydaných tureckými orgánmi je vo výlučnej právomoci týchto orgánov a že, na druhej strane, uvedené orgány prijali záver o sfalšovaní sporných osvedčení, Súd prvého stupňa odmietol tvrdenie odvolateľky, podľa ktorého odtlačky pečiatok a podpisy umiestnené na sporných osvedčeniach preukazujú, že pravdepodobne boli vydané a osvedčené tureckými orgánmi. Súd prvého stupňa následne uviedol, že ani dohoda o pridružení, ani jej vykonávacie ustanovenia výslovne neupravujú vedenie registrov osvedčení vydaných tureckými orgánmi (bod 161). Po tretie Súd prvého stupňa sa domnieval, že predloženie dokumentov, ktoré sa ukážu ako falošné, neumožňuje samo osebe dospieť k záveru o akejkoľvek tajnej dohode medzi vývozcami a colnými orgánmi, ktoré ich vydali (body 167 a 168). Na poslednom mieste Súd prvého stupňa konštatoval, že

turecké orgány neopomenuli splniť si svoje povinnosti v oblasti administratívnej spolupráce a že tvrdenia odvolateľky neboli podložené žiadnym dôkazným prostriedkom (body 216 až 218).

34. Súd prvého stupňa následne skúmal tretiu časť druhého žalobného dôvodu, ktorý sa týka série tvrdení o nesplnení si povinností Európskou komisiou.

35. V tejto súvislosti Súd prvého stupňa na úvod pripomenul vyšetrovania, ktoré viedol UCLAF v Turecku a konštatoval, že nebolo preukázané, že Komisia narážala na ťažkosti v rámci administratívnej pomoci dohodnutej s tureckými orgánmi, ktoré odôvodňovali obrátenie sa na asociačnú radu a zmiešaný výbor colnej únie (body 238 až 240). Súd prvého stupňa následne konštatoval, že ani dohoda o pridružení, ani rozhodnutia asociačnej rady, ani uplatniteľná právna úprava Spoločenstva neupravovali akúkoľvek povinnosť zaslania vzorov pečiatok a podpisov medzi stranami dohody (body 249 až 257), ani upozornenia adresovaného dovozcom v prípade pochybností o platnosti colných operácií, ktoré vykonali v rámci preferenčného režimu (bod 270), ani to, aby UCLAF prijal určitú metódu vyšetrovania (bod 284).

36. Pokiaľ ide o štvrtú časť druhého žalobného dôvodu, týkajúcu sa neexistencie hrubej nedbanlivosti zo strany odvolateľky, Súd prvého stupňa ju zamietol ako neúčinnú, po tom, čo poznamenal, že Komisia sa v časti napadnutého rozhodnutia o sfalšovaných osvedčeniach nevyjadrila o otázke starostlivosti alebo nedbanlivosti odvolateľky (body 295 a 296).

3. O treťom žalobnom dôvode

37. Súd prvého stupňa následne zamietol tretí žalobný dôvod, založený na porušení článku 220 ods. 2 písm. b) CKS, keďže odvolateľka nepreukázala, že aktívne správanie príslušných orgánov prispelo k vyhotoveniu alebo prijatiu sporných osvedčení, ktoré sa ukázali ako falošné (body 303 až 307).

4. O opatreniach na zabezpečenie priebehu konania a dokazovania

38. Nakoniec Súd prvého stupňa zamietol návrhy na dokazovanie a opatrenia na zabezpečenie priebehu konania uvádzané odvolateľkou ako bezpredmetné, alebo irelevantné a nepotrebné pre rozhodnutie vo veci (body 314 až 333).

C — *Konanie pred Súdnym dvorom a návrhy účastníkov konania*

39. Toto odvolanie odvolateľka podala 13. apríla 2007 a do registra kancelárie Súdneho dvora bolo zapísané 16. apríla 2007.

40. Odvolateľka navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. februára 2007 vo veci T-23/03,

— vyhovel návrhom, ktoré boli predložené v prvostupňovom konaní, alebo vrátil vec Súdu prvého stupňa na rozhodnutie o veci samej,

— vyhovel návrhu na nariadenie opatrení na zabezpečenie priebehu konania, ktoré odvolateľka formulovala vo svojich pripomienkach z 28. januára 2003, 4. augusta 2003 a 11. augusta 2003, a

— zaviazal odvolateľku v prvostupňovom konaní na náhradu trov konania.

41. Podaním z 22. júna 2007, zapísaným do registra kancelárie Súdneho dvora 25. júna 2007, Komisia podala vyjadrenie k odvolaniu, v ktorom navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie v celom jeho rozsahu,

— vyhovel návrhom Komisie predloženým v prvostupňovom konaní v celom ich rozsahu,

— zaviazal odvolateľku na náhradu trov konania vrátane trov prvostupňového konania.

42. Rozhodnutím z 30. júla 2007 predseda Súdneho dvora rozhodol, že predloženie repliky nie je potrebné.

43. Po písomnej časti konania boli ústne vyjadrenia účastníkov konania vypočuté na pojednávaní 10. januára 2008.

D — *Dôvody, z ktorých vychádza odvolanie a tvrdenia účastníkov konania*

44. Na úvod Komisia poznamenáva, že odvolanie v celom rozsahu vychádza z predpokladu, podľa ktorého sporné osvedčenia neboli sfalšované. Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku konštatoval, že 32 sporných osvedčení A.TR.1 bolo sfalšovaných a neboli vystavené tureckými colnými orgánmi. Podľa Komisie odvolanie smeruje k popieraniu tohto posúdenia skutkového stavu zo strany Súdu prvého stupňa, a teda nie je prípustné. Okrem toho Komisia uvádza viacero námietok neprípustnosti voči niektorým odvolacím dôvodom.

45. Na podporu svojho odvolania odvolateľka uvádza deväť odvolacích dôvodov.

46. Svojím *prvým odvolacím dôvodom odvolateľka* uvádza, že Súd prvého stupňa sa dopustil právnej chyby, keď prijal záver, že turecké orgány mali výlučnú právomoc pre konštatovanie pravosti/nepravosti alebo správnosti/nesprávnosti sprievodných osvedčení A.TR.1. V tejto súvislosti odvolateľka uvádza, že za predpokladu, ak je dostatok objektívnych indícií pre prijatie záveru o účasti príslušných colných orgánov tretieho štátu na predmetných nezrovnalostiach, alebo iba podozrenie o existencii takéhoto správania, to vylučuje výlučnú právomoc uvedených orgánov.

47. Podľa *Komisie* neexistuje žiadny dôvod spochybňovať rozdelenie právomocí medzi tureckými colnými orgánmi a colnými orgánmi Spoločenstva, keďže Súd prvého stupňa prijal záver o tom, že nebola preukázaná žiadna účasť tureckých orgánov na sfalšovaní sporných osvedčení.

48. Svojím *druhým odvolacím dôvodom odvolateľka* uvádza, že Súd prvého stupňa mylne prijal záver, že právo na prístup k spisu sa obmedzuje iba na dokumenty, na ktorých Komisia založila napadnuté rozhodnutie. Právo na prístup do spisu sa musí rovnako vzťahovať aj na dôverné dokumenty. Nakoniec Komisia bola prinajmenšom povinná oznámiť existenciu dôverných dokumentov a dať k dispozícii ich verziu, ktorá by nebola dôverná.

49. *Komisia* odpovedá, že tvrdenia odvolateľky sa nezakladajú na žiadnom ustanovení práva Spoločenstva.

50. Svojím *tretím odvolacím dôvodom odvolateľka* kritizuje skutočnosť, že Súd prvého stupňa jej uložil v celom rozsahu dôkazné bremeno, pokiaľ ide o skutkové okolnosti, ktoré charakterizujú „špeciálnu situáciu“ v zmysle článku 239 CKS a článku 905 vykonávacieho nariadenia k predmetnému kódexu, keďže ide o skutočnosti, ktoré sa odohrali v tretej krajine (v danom prípade: Turecko) alebo patriace do oblasti činnosti a vplyvu Komisie. Takéto rozdelenie dôkazného bremena vedie k tomu, že od odvolateľky sa žiada nemožné a neprimerané.

Jej povinnosť v oblasti dôkazu je splnená predložením objektívnych indícií, ktoré vyvolávajú vážne pochybnosti, ako aj určitú pravdepodobnosť týkajúcu sa predmetných nezrovnalostí.

51. Podľa *Komisie* v danom prípade nejde o otázku rozdelenia dôkazného bremena. Naopak, otázka rozdelenia dôkazného bremena vzniká iba v prípade, ak od počiatku môže byť preukázané aspoň sporné skutkové tvrdenie. Naopak, prenesenie dôkazného bremena by malo za dôsledok, že Komisiu, ako aj colné orgány členských štátov a tretích krajín by zaťažovalo „všeobecné podozrenie" a dôkazné bremeno opaku, čo je nemožné preukázať. Okrem toho Komisia potvrdzuje, že ide o čisté predpoklady zo strany odvolateľky a nie o objektívne indície.

52. Svojím *štvrtým odvolacím dôvodom odvolateľka* uvádza, že Súd prvého stupňa tým, že nepripustil jej návrhy na dokazovanie a opatrenia na vedenie konania, ktoré navrhovala, porušil článok 68 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, o to viac, že Súd prvého stupňa jej uložil veľmi vysoké požiadavky, pokiaľ ide o dôkazné bremeno. Okrem toho odvolateľka uvádza, že Súd prvého stupňa prijal mylný záver, že jej návrh na predloženie dokumentov, ktoré obsahuje správny spis je bezpredmetný (bod 313), keďže jej návrh sa týkal na jednej strane všetkých dokumentov, ktoré sú v spise, a na druhej strane, iba ako príkladu správy OLAF z 9. decembra 1998.

53. *Komisia* uvádza, že Súd prvého stupňa správne odmietol návrhy na opatrenia na vedenie konania a návrhy na dokazovanie uvádzané odvolateľkou z dôvodu, že tie neboli ani relevantné, ani potrebné, keďže spis už obsahoval relevantné a koherentné dôkazy.

54. *Piaty odvolací dôvod* sa týka chýb, ktorých sa dopustil Súd prvého stupňa pri právnej kvalifikácii dokumentov/skutočností, týkajúcich sa nesplnenia povinností tureckých orgánov a Komisie.

55. Pokiaľ ide o uvádzané nesplnenia povinností tureckými orgánmi, *odvolateľka* sa po prvé domnieva, že Súd prvého stupňa vykladal a kvalifikoval sporné osvedčenia právne mylným spôsobom. Po druhé odvolateľka kritizuje výklad, ktorý Súd prvého stupňa uviedol k sfalšovaniu osvedčenia A.TR.1 D 437214. Po tretie porovnanie medzi osvedčeniami uznanými za nesprávne a osvedčeniami uznanými za sfalšované neukazuje žiadny rozdiel, čo preukazuje, že sporné osvedčenia boli mylne kvalifikované ako sfalšované. Po štvrté odvolateľka sa domnieva, že Súd prvého stupňa sa dopustil právnej chyby, keď neuznal, že registrácia vydaných osvedčení je právnou povinnosťou, ktorá Turecku vzniká podľa viacerých ustanovení rozhodnutí č. 1/95 a 1/96. Okrem toho odvolateľka kritizuje odôvodnenie Súdu prvého stupňa, podľa ktorého falšovatelia mali záujem používať pre sfalšované osvedčenia registračné číslo zodpovedajúce riadnemu osvedčeniu, vychádzajúc z predpokladu, že dvojitý dovoz pod rovnakým registračným číslom by bol odhalený bezodkladne,

keďže prístav dovozu bol Ravenne, a žiadne dvojité použitie registračného čísla nebolo konštatované. Po piate sa odvolateľka dovoláva existencie prispenia tureckých orgánov k vyhotoveniu sporných osvedčení z dôvodu, že v momente ich odoslania predmetné orgány mohli zabrániť používaniu sfalšovaných osvedčení, kontrolujúc predložené osvedčenie a tovar. Po šieste odvolateľka napáda právnu kvalifikáciu uvedenú Súdom prvého stupňa, pokiaľ ide o namietané nesplnenie si povinností tureckými orgánmi v rámci vzájomnej pomoci a konkrétnejšie v tom, že Súd prvého stupňa konštatoval, že uvedené orgány si neprotirečia. V poslednom rade sa odvolateľka dovoláva viacerých okolností, ktoré podľa nej preukazujú, že turecké orgány prispeli k vystaveniu sporných osvedčení.

56. Na úvod *Komisia* uvádza, že odvolateľka nesprávne chápe povahu konštatovaní Súdu prvého stupňa, ktoré sa týkajú piateho odvolacieho dôvodu, ktoré sa netýkajú právnych otázok, ale spočívajú v posúdení skutkového stavu, ktoré nemôže byť spochybnené v rámci odvolania. Okrem toho Komisia poznamenáva, že v rámci piateho odvolacieho dôvodu odvolateľka nepovolene opakovala svoju argumentáciu z prvostupňového konania. Komisia tiež zastáva názor, že odvolateľka nie je schopná preukázať, v čom sa v tejto súvislosti Súd prvého stupňa dopustil právnej chyby, a že jej tvrdenia nie sú podopreté žiadnym dôkazom a nemajú žiadnu dôkaznú hodnotu. Pokiaľ ide o vedenie registrov, toto sa neuvádza ani v dohode o pridružení, ani v iných ustanoveniach uplatniteľných v danom prípade.

57. Pokiaľ ide o namietané nesplnenia povinnosti Komisiou, *odvolateľka* zastáva názor, že existuje dostatok objektívnych indícií, ktoré nasvedčujú konštatovaniu systematického a úmyselného porušovania zo strany tureckých orgánov, ktoré mali odôvodniť zvýšenú kontrolu preferenčného režimu zo strany Komisie. Vychádzajúc z článku 93 vykonávacieho nariadenia k CKS a článku 4 rozhodnutia č. 1/96, odvolateľka zastáva názor, že Turecká republika a Komisia boli právne povinné oznámiť colným orgánom vzory pečiatok používaných tureckými colnými orgánmi, a to dokonca počas referenčného obdobia (1995 až 1997). Odvolateľka ďalej zdôrazňuje, že Súd prvého stupňa sa dopustil právnej chyby, keď neprijal záver, že Komisia bola povinná upozorniť predmetných dovozcov koncentrátov ovocných štiav najneskôr koncom roku 1994/začiatkom roku 1995 na nezrovnalosti, ktoré nastali v Turecku v rámci vystavovania sprievodných osvedčení A.TR.1. Okrem toho UCLAF nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z článkov 1 a 3 nariadenia (ES) č. 1073/99 viesť v Turecku riadne vyšetrovanie, keďže UCLAF nepoužil niektoré metódy vyšetrovania.

58. Podľa *Komisie* sa odvolateľka opätovne obmedzuje na spochybňovanie konštatovaní a posúdenia Súdu prvého stupňa. Okrem toho Komisia potvrdzuje, že v danom prípade uplatniteľné právne normy neukladajú ani Turecku, ani Komisii oznámiť vzory pečiatok alebo podpisov. Pokiaľ ide o upozornenie dovozcov, ktoré podľa odvolateľky bola povinná oznámiť, Komisia pripomína, že

sporné dovozy sa datujú do obdobia plynúceho od apríla 1995 do novembra 1997, hoci pravosť tureckých osvedčení A.TR.1 a správnosť ich obsahu začínali vyvolávať pochybnosti až neskôr, a to od roku 1998.

59. *Odvolateľka svojím šiestym odvolacím dôvodom* uvádza, že Súd prvého stupňa opomenul kvalifikovať ako nesplnenie povinnosti to, že Komisia sa neobrátila na colný výbor/asociačnú radu. Odvolateľka v tejto súvislosti odkazuje na rozsudok nazývaný „turecké televízory“. [3]

60. Komisia zdôrazňuje, že v danom prípade nemala žiadny dôvod obrátiť sa na colný výbor alebo asociačnú radu, vzhľadom na bezproblémovú spoluprácu ponúkanú tureckými orgánmi.

61. Svojím *siedmym odvolacím dôvodom odvolateľka* uvádza, že Súd prvého stupňa mylne neuznal jej legitímny záujem na zrušení napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa týka osvedčenia A.TR.1 D 437214, pre rozpor s predpismi, vzhľadom na trojročnú lehotu uvedenú v článku 221 ods. 3 CKS a zaplatení odpusteného, alebo vráteného cla novým oznámením prijatým v nadväznosti na rozsudok Súdu prvého stupňa týkajúci sa „sfalšovania“ osvedčenia D 437214.

62. Podľa Komisie výklad, aký odvolateľka dáva článku 905 a nasledujúcim vykonávacieho nariadenia k colnému kódexu a článku 221 ods. 3 CKS, je mylný, keďže napadnuté rozhodnutie bolo v danom prípade prijaté v uvedených lehotách a nebolo zrušené Súdom prvého stupňa.

63. Podľa *ôsmeho odvolacieho dôvodu* odvolateľky, Súd prvého stupňa mylne neuznal skutočnosť, že dokonca za predpokladu, že sporné osvedčenia boli sfalšované, vzhľadom na závažné nesplnenia povinností tureckých orgánov a Komisie, je nespravodlivé, vzhľadom na vzťah medzi podnikateľským subjektom a správnymi orgánmi, nechať odvolateľku znášať škodu, ktorá vyplýva z napadnutého rozhodnutia.

64. Komisia pripomína, že v napadnutom rozhodnutí sa nevyslovila k otázke nedbanlivosti alebo starostlivosti odvolateľky, čo robí argumentáciu odvolateľky uvedenú k tejto téme irelevantnou.

65. Svojím *deviatym odvolacím dôvodom* odvolateľka kritizuje Súd prvého stupňa za to, že vylúčil aktívnu účasť tureckých orgánov na vystavení a používaní predmetných 32 osvedčení A.TR.1 v zmysle článku 220 ods. 2 písm. b) CKS.

3 — Rozsudok z 10. mája 2001, Kaufring a i./Komisia, T-186/97, T-187/97, T-190/97 až T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 až T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 a T-147/99, Zb. s. II-1337.

66. V tejto súvislosti *Komisia* zdôrazňuje, že keďže v danom prípade ide o sfalšované osvedčenia, ktoré neboli vystavené tureckými orgánmi, nemôže ísť o „aktívnu chybu" tureckých orgánov v zmysle článku 220 ods. 2 písm. b) CKS.

IV — Právna analýza

A — *Úvodné pripomienky*

1. Hmotnoprávne úvahy

67. Nariadenie (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva, uplatniteľné od 1. januára 1994, v súlade s jeho článkom 253, nadobudlo účinnosť 22. októbra 1992. V rámci colnej únie boli dovtedy v početných nariadeniach a smerniciach rozptýlené ustanovenia colného práva zhrnuté do Colného kódexu Spoločenstva, ktorý uvádza aktuálnu colnú úpravu, vrátane ustanovení, ktoré je potrebné prijať na jeho uplatňovanie na vnútroštátnej úrovni a úrovni Spoločenstva. V kontexte vnútorného trhu majú všeobecné pravidlá a postupy colného kódexu zabezpečiť uplatnenie colných a iných opatrení, a to poľnohospodárskej a obchodnej politiky prijatých Spoločenstvom s cieľom obehu tovarov medzi Spoločenstvom a tretími krajinami. Kodifikácia colného práva Spoločenstva sa neobmedzila na preformovanie existujúceho colného práva z hľadiska legislatívnej techniky, zároveň sa pristúpilo k zmenám tejto právnej úpravy s cieľom spraviť toto právo koherentnejším, zjednodušiť ho a vyplniť určité medzery, ktoré pretrvávali, s cieľom prijať ucelenú právnu úpravu Spoločenstva v tejto oblasti. Týmto spôsobom právo Spoločenstva medzi iným stanovuje pre dodatočné vybratie, vrátenie, ako aj odpustenie dovozného a vývozného cla nové ustanovenia, ktoré v určitých prípadoch zachovávajú existujúci právny stav a v iných prípadoch zavádzajú zmeny. [4]

68. Medzi pomerne starými predpismi Spoločenstva, ktoré boli zrušené, keď bol zavedený colný kódex figuruje nariadenie Rady (EHS) č. 1697/79 [5], ktorého článok 13 bol nahradený článkom 239 aktuálneho CKS [6] a ktorý bol predmetom viacerých výkladov Súdneho dvora. Ako to bolo v prípade skôr uplatniteľného nariadenia, článok 239 CKS je všeobecnou klauzulou spravodlivého

4 — Pozri DOLLEN, M.: „Nacherhebung, Erstattung und Erlass von Abgaben nach dem neuen Zollkodex", *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht*, Zošit 24/1993, s. 754 a najmä 755; BERR, C./TRÉMEAU, H.: *Le droit douanier*, štvrté vydanie, Paríž 1997, s. 219.

5 — Nariadenie Rady (EHS) č. 1697/79 z 24. júla 1979 o dodatočnom vyberaní dovozných alebo vývozných ciel, ktorých zaplatenie nebolo od deklaranta požadované, za tovary deklarované v colnom režime, na ktorý sa vzťahuje povinnosť zaplatiť takéto clo [*neoficiálny preklad*].

6 — Pozri MÜLLER-EISELT, P.: „Nacherhebung-Erlass-Erstattung-Gedanken zum Vertrauenschutz in die Zollerhebung", *Vertrauensschutz in der Europäischen Union*, Kolín 1998, s. 106.

zaobchádzania [7], v rámci ktorej pre zabezpečenie ochrany legitímnej dôvery, dovozné alebo vývozné clo, ktoré je dlžné, za situácií, ktoré sa odlišujú od najobvyklejších situácií bežne konštatovaných v praxi a výslovne upravených, môže byť predmetom odpustenia, alebo vrátenia, pokiaľ nejde o podvod, ani o hrubú nedbanlivosť dotknutej osoby. S cieľom určiť, či skutkové údaje predstavujú špeciálnu situáciu v zmysle uvedeného ustanovenia, Komisia v rámci širokej právomoci posúdenia, ktorou disponuje v danej oblasti, musí posúdiť na jednej strane súhrn skutkových údajov a vyvážiť záujem Spoločenstva a zabezpečenie dodržiavania colných ustanovení a na strane druhej záujem podnikateľského subjektu konajúceho v dobrej viere, neznášať škodu presahujúcu obvyklé podnikateľské riziko.

69. Všeobecná klauzula uvedená v článku 239 CKS je určená na uplatnenie najmä, ak okolnosti, ktoré charakterizujú pomer medzi podnikateľským subjektom a správnymi orgánmi sú také, že nie je spravodlivé ukladať tomuto podnikateľovi škodu, ktorú by obvykle neutrpel. [8] Judikatúra Súdneho dvora si v zásade vyžaduje, aby sa dotknutý podnikateľský subjekt nachádzal v „špeciálnej situácii“ v porovnaní s inými podnikateľmi vykonávajúcimi rovnakú činnosť. [9] Súdny dvor vo svojej judikatúre, ako aj zákonodarca Spoločenstva vo vykonávacom nariadení k CKS upresnili, v akých prípadoch existovala „špeciálna situácia“ v zmysle článku 239 CKS. [10]

70. Právo Spoločenstva v každom prípade podľa článku 904 vykonávacieho nariadenia k CKS výslovne vylučuje, aby takúto

7 — Rozsudky z 12. marca 1987, Cerealmangimi a Italgrani/Komisia, 244/85 a 245/85, Zb. s. 1303, bod 10, a z 18. januára 1996, SEIM, C-446/93, Zb. s. I-73, bod 41. SACK, J.: *Zollrecht, Handbuch des EU-Wirtschaftsrechts*, Zväzok 1, C.II, bod 82, s. 27, spomína článok 905 vykonávacieho nariadenia k CKS ako mimoriadne dôležitý a praktický predpis spravodlivého zaobchádzania, zjavne preto, že sú tam uvedené kritériá „špeciálnej situácie“. Iní autori, ako MÜLLER-EISELT, P.: už citovaný v poznámke pod čiarou 6, s. 106, uvádzajú ako uplatniteľné ustanovenie výlučne alebo prevažne článok 239. Ako právneho základu pre odpustenie alebo vrátenie cla z dôvodu špeciálnej situácie by bolo vhodnejšie dovolávať sa článku 239 ods. 1 druhej zarážky CKS v spojení s článkom 905 vykonávacieho nariadenia k CKS.

8 — Rozsudok z 26. marca 1987, Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons, 58/86, Zb. s. 1525, bod 22.

9 — Rozsudok z 25. februára 1999, Trans-Ex-Import, C-86/97, Zb. s. I-1041, bod 21, a zo 7. septembra 1999, De Haan, C-61/98, Zb. s. I-5003, bod 52; rozsudok z 10. mája 2001, Kaufring a i./Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 3, bod 218.

10 — Podľa HUCHATZ, W.: *Lehrbuch des Europäischen Zollrechts* (Vyd. Witte, P./Wolffgang, H.-M.), Hamm, s. 414, Súdny dvor a Komisia poskytujú všeobecné usmernenia pre výklad tohto právne nepresného pojmu. Článok 239 CKS sleduje dva odlišné ciele. Na jednej strane rozširuje všeobecné situácie uvedené v článkoch 236, 237 a 238 a pripája k nim zoznam špeciálnych situácií uvedených vo vykonávacom nariadení k CKS (článok 900 vykonávacieho nariadenia k CKS), v ktorých je tiež možné pristúpiť k vráteniu alebo odpusteniu cla. Skutočnosť, že tento zoznam bol uvedený vo vykonávacom nariadení k CKS Komisii v rámci legislatívnej právomoci, ktorá jej bola delegovaná, umožňuje podľa článku 202 tretieho odseku ES zahrnúť do neho iné situácie, napríklad na základe návrhov vnútroštátnych colných správ alebo judikatúry Súdneho dvora. Po druhé vnútroštátne správne orgány sú okrem prípadov vymenovaných v článkoch 236 až 238, ako aj 900 vykonávacieho nariadenia oprávnené odsúhlasiť vrátenie alebo odpustenie v určitých „špeciálnych“ situáciách, ak existujú okolnosti, ktoré nezahŕňajú ani podvod, ani hrubú nedbanlivosť na strane dotknutej osoby (článok 899 ods. 2 vykonávacieho nariadenia k CKS). Prípady vrátenia uvedené v CKS a vykonávacom nariadení k CKS však nie sú obmedzujúce, pretože okrem nich existujú iné, ktoré môžu byť predmetom vrátenia. Úvahy o spravodlivosti tak môžu byť zohľadnené a posúdené ako treba v každom prípade. Posúdenie prípad od prípadu, praktizované súdmi Spoločenstva má v danom prípade špecifickú úlohu. HUCHATZ, W.: *Zollkodex* (Vyd. Witte, P.) štvrté vydanie, Mníchov 2006, článok 239, bod 30 upriamuje pozornosť na skutočnosť, že pre obohatenie obsahu pojmu „špeciálne situácie“ v zmysle článku 239 ods. 1 druhej zarážky CKS a článku 905 vykonávacieho nariadenia k CKS, možno vychádzať z judikatúry, najmä Súdneho dvora (vrátane judikatúry týkajúcej sa práva uplatniteľného pred zavedením CKS).

špeciálnu situáciu predstavovalo predloženie, na účely získania preferenčného sadzobného zaobchádzania s tovarom prihláseným do voľného obehu, dokumentov alebo osvedčení, ktoré odôvodňujú preferenčné colné zaobchádzanie, o ktorých sa následne zistí, že boli nesprávne, sfalšované alebo neplatné na tento účel, aj keď boli takéto dokumenty predložené v dobrej viere. Stanovujúc toto kritérium vylúčenia, zákonodarca Spoločenstva integroval do práva Spoločenstva zaobchádzanie uplatňované až dovtedy prípad od prípadu Súdnym dvorom. [11]

71. Vzhľadom na skutočnosť, že na jednej strane odvolateľka v prvostupňovom konaní napádala rozhodnutie Komisie žalobou o neplatnosť podľa článku 230 ES, uplatňujúc najmä to, že sa nachádzala v jednej zo špeciálnych situácií v zmysle spojených ustanovení článku 239 ods. 1 druhej zarážky CKS a článku 905 vykonávacieho nariadenia k CKS, a na druhej strane článok 904 vykonávacieho nariadenia k CKS, zdá sa, odporuje, aspoň na prvý pohľad, jej žiadosti o vrátenie dovozného cla, je potrebné prijať záver, že vyššie uvedené ustanovenia predstavujú právny a skutkový rámec, vzhľadom na ktorý Súdny dvor musí rozhodnúť o prípustnosti a dôvodnosti tohto odvolania.

11 — Rozsudok z 13. novembra 1984, Van Gend & Loos/Komisia, 98/83 a 230/83, Zb. s. 3763, body 15 až 17, v ktorom skutočnosť získania neplatných osvedčení pôvodu nebola považovaná za špeciálnu situáciu z dôvodu, že takáto situácia patrí do kategórie rizík podnikania, ktorým sa vystavuje colný zástupca. Pozri rovnako rozsudky z 11. decembra 1980, Acampora, 827/79, Zb. s. 3731, bod 8, z 27. júna 1991, Mecanarte, C-348/89, Zb. s. I-3277, bod 24, a rozsudok zo 17. júla 1997, Pascoal & Filhos, C-97/95, Zb. s. I-4209, body 57 až 60).

2. Procesnoprávne úvahy

72. Z procesného hľadiska považujem za absolútne nevyhnutné, vzhľadom na podrobné a veľmi rozsiahle úvahy odvolateľky týkajúce sa presného vývoja udalostí, pripomenúť, že podľa článku 225 ods. 1 druhého pododseku ES, odvolanie podané pred Súdnym dvorom je obmedzené na právne otázky. Článok 58 štatútu Súdneho dvora upresňuje, že odvolanie pred Súdnym dvorom sa môže zakladať na dôvodoch nepríslušnosti Súdu prvého stupňa, chybách konania alebo porušení práva Spoločenstva.

73. Na posúdenie toho, či je odvolací dôvod v rámci odvolania prípustný, je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že cieľom odvolacieho konania je kontrola uplatnenia práva predmetným súdom a v žiadnom prípade to nie je opakovanie prvostupňového konania. Jednoduché opakovanie žalobných dôvodov uvedených v prvostupňovom konaní nepredstavuje v rámci odvolania prípustný odvolací dôvod. Odvolanie musí presne uvádzať kritizované prvky rozsudku, ktorého zrušenie sa žiada, ako aj právne argumenty, ktoré podporujú túto žiadosť. [12]

12 — RENGELING, H.-W./MIDDEKE, A./GELLERMANN, M.: *Handbuch des Rechtsschutzes in der Europäischen Union*, Mníchov 2003, ods. 28, body 22 a 24, s. 500 a najmä 501. Rozsudok zo 6. marca 2003, Interporc/Komisia, C-41/00 P, Zb. s. I-2125, bod 15, a rozsudok z 29. apríla 2004, Komisia/CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, Zb. s. I-3801, bod 48.

B — *Skúmanie odvolacích dôvodov*

1. Prvý odvolací dôvod: porušenie zásady rozdelenia právomocí medzi členským štátom vývozu a členským štátom dovozu

a) Rozdelenie právomocí medzi členským štátom vývozu a členským štátom dovozu

74. Pokiaľ ide o namietané porušenie zásady rozdelenia právomocí medzi príslušné orgány členského štátu vývozu a členského štátu dovozu pri kontrole pravosti a správnosti sprievodných osvedčení, je potrebné konštatovať, že závery Súdu prvého stupňa v bodoch 120, 121, 150, 323 a 324 napadnutého rozsudku, na ktoré odvolateľka odkazuje vo svojom odvolaní, boli formulované berúc do úvahy ustanovenia dohody o pridružení medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckou republikou, ako aj na základe ustálenej judikatúry Súdneho dvora.

75. Článok 15 rozhodnutia č. 1/96 stanovuje, že kontrola pravosti a správnosti osvedčení sa vykonáva v rámci vzájomnej pomoci podľa článku 29 a prílohy 7 rozhodnutia č. 1/95. Táto vzájomná pomoc sa vykonáva podľa článkov 3 a 4 už citovanej prílohy takým spôsobom, že orgány štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohody o pridružení, si môžu na požiadanie alebo z úradnej povinnosti vymieňať akúkoľvek informáciu, ktorá by im umožnila ubezpečiť sa, že colná právna úprava je uplatňovaná správne, najmä informácie týkajúce sa konštatovaných alebo plánovaných operácií, ktoré sú, alebo mohli by byť v rozpore s touto právnou úpravou. Efektívnosť tohto systému administratívnej spolupráce si nevyhnutne vyžaduje rozdelenie právomocí medzi dotknutými orgánmi, ktoré je výslovne uznané Súdnym dvorom.

76. Podľa ustálenej judikatúry určenie pôvodu tovaru je založené na rozdelení úloh medzi orgánmi štátu vývozu a orgánmi štátu dovozu v tom zmysle, že pôvod je stanovený orgánmi štátu vývozu, pričom kontrola činnosti tohto režimu je zabezpečená vďaka spolupráci medzi dotknutými správami. Tento systém je odôvodnený tým, že orgány štátu vývozu majú lepšiu možnosť priamo overiť okolnosti, ktoré podmieňujú pôvod. [13] Na určenie pôvodu tovarov, toto rozdelenie právomocí predstavuje navyše výhodu, ktorá vedie k určitým a jednotným výsledkom a tým

13 — Rozsudok z 12. júla 1984, Les Rapides Savoyards a i., 218/83, Zb. s. 3105, bod 26 týkajúci sa dohody medzi EHS a Helvétskou konfederáciou z 22. júla 1972, zo 7. decembra 1993, Huygen a i., C-12/92, Zb. s. I-6381, body 24 a 25 týkajúci sa dohody medzi EHS a Rakúskou republikou, z 22. júla 1972 a z 5. júla 1994, Anastasiou a i., C-432/92, Zb. s. I-3087, bod 38 týkajúci sa dohody z 19. decembra 1972 o pridružení medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Cyperskou republikou. Pozri tiež rozsudok zo 14. mája 1996, Faroe Seafood a i., C-153/94 a C-204/94, Zb. s. I-2465, bod 19.

k predídeniu odklonom dopravy a skresleniu hospodárskej súťaže pri obchodovaní.

77. Tento systém teda môže fungovať iba vtedy, ak colná správa štátu dovozu uzná posúdenie oprávnene vykonané orgánmi štátu vývozu. [14] Ako Súdny dvor uviedol v už citovanom rozsudku Les Rapides Savoyards a i. [15], v rámci medzinárodných dohôd o voľnom obchode zaväzujúcich Spoločenstvo voči tretiemu štátu na základe vzájomných povinností je uznanie rozhodnutí zákonne prijatých orgánmi tohto tretieho štátu colnými správami členských štátov potrebné tiež na to, aby Spoločenstvo mohlo vyžadovať od colných orgánov tohto štátu dodržiavanie rozhodnutí prijatých orgánmi členských štátov týkajúcich sa pôvodu výrobkov vyvezených do neho zo Spoločenstva.

78. Je síce pravda, že colné orgány štátu dovozu nie sú predložením osvedčení o preferenčnom režime právne viazané, aby dovozcovi poskytli požadované preferenčné zaobchádzanie. Ak však toto osvedčenie bolo vystavené v predpísanej forme, nesie právnu podobu materiálnej správnosti. Preto predloženie takéhoto osvedčenia má záväzný účinok, prinajmenšom zo skutkového hľadiska, teda pokiaľ ide o skutkové zistenia colných orgánov členského štátu vývozu. [16]

79. Z toho vyplýva, že podľa ustanovení dohody o pridružení, colné orgány štátu dovozu nemôžu odmietnuť uplatnenie preferenčného zaobchádzania na tovar dovezený s osvedčením riadne vydaným colnými orgánmi štátu vývozu.

80. Ak colné orgány štátu dovozu majú dôvodné pochybnosti, pokiaľ ide o skutočný pôvod tohto tovaru, môžu iba požiadať colné orgány štátu vývozu o vykonanie následnej kontroly tohto pôvodu. [17]

81. Zo štruktúry systému spolupráce a rozdelenia úloh stanovenej v tejto dohode logicky vyplýva, že ak colné orgány štátu vývozu mohli určiť pôvod dotknutých tovarov, sú tiež viazané výsledkami tejto následnej kontroly. Iba za výnimočných okolností, ak colné orgány štátu vývozu nemôžu riadne vykonať následnú kontrolu, môžu podľa Súdneho dvora colné orgány štátu dovozu samy vykonať overenie pravosti a presnosti

14 — Rozsudky Faroe Seafood a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 20 a z 9. februára 2006, Sfakianakis, C-23/04 až C-25/04, Zb. s. I-1265, bod 23.

15 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 27.

16 — PRIEß, H. J.: *Zollkodex*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, článok 27, bod 41.

17 — Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Léger 20. októbra 2005, Sfakianakis (rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 14, bod 33).

sporného osvedčenia a prihliadnuť na iné dôkazy o pôvode dotknutých tovarov. [18]

Skôr je potrebné súhlasiť s hodnotením Komisie, podľa ktorého colné orgány Spoločenstva nemali možnosť posúdiť, či vývozné osvedčenia tretej krajiny, ktoré im boli predložené, sú pravé, alebo sfalšované. Toto zistenie môže byť teda vykonané iba príslušnými orgánmi štátu vývozu, v danom prípade tureckými colnými orgánmi.

82. V rozpore s názorom odvolateľky nie je možné vykladať judikatúru tak, že existuje kontrolná právomoc štátu dovozu v tom zmysle, že by tento štát mohol celkovo preskúmať a spochybniť najprv legálnosť a následne posúdenie štátu vývozu. Súdny dvor skôr v rozsudku Pascoal & Filhos [19] rozhodol, že orgány štátu dovozu môžu na základe skutočnosti, že príslušné orgány štátu vývozu po následnej kontrole konštatovali, že osvedčenie neplatí pre skutočne vyvezený tovar, konštatovať, že nebolo vybrané clo dlžné podľa zákonných predpisov, a teda začať konanie na jeho vymáhanie. Súdny dvor navyše konštatoval, že nič v danej právnej úprave nezaväzuje uvedené orgány, aby overovali správnosť výsledkov kontroly alebo skutočný pôvod tovaru.

b) Otázka rozdielneho posúdenia orgánmi členského štátu vývozu v prípade podvodného konania

83. Je teda potrebné konštatovať, že talianske orgány a Komisia, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora a ako to Súd prvého stupňa správne uviedol v bodoch 120 a 121 napadnutého rozsudku, boli v zásade viazané posúdením tureckých orgánov, pokiaľ ide o pravosť 32 sporných osvedčení. Neexistuje žiadny objektívny dôvod meniť rozdelenie právomoci medzi tureckými colnými orgánmi a colnými orgánmi Spoločenstva.

84. Podľa môjho názoru nie je potrebné skúmať otázku, či v prípade, v ktorom došlo k nezrovnalostiam, ktoré sa konečne prejavili pri spolupráci colných orgánov, je potrebné iné posúdenie, keďže podľa konštatovaní Súdu prvého stupňa v danom prípade nie je možné v žiadnom prípade preukázať, že turecké orgány konali nezákonne. K tomu sa pridáva okolnosť, že ide o skutočnosť, ktorá v zásade patrí do výlučnej právomoci Súdu prvého stupňa [20] a že Súdny dvor ju môže skúmať, iba ak zo spisu vyplýva, že

18 — Rozsudok Huygen a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 27.

19 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 37.

20 — Rozsudky zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 48), a z 2. októbra 2003, Thyssen Stahl/Komisia, C-194/99 P, Zb. s. I-10821, bod 33. Podľa LENAERTS, K./ARTS,D./MASELIS, I.: Procedural Law of the European Union, 2. vydanie, Londýn 2006, s. 453, body 16-003, Súdny dvor nie je príslušný na skutkové zistenia. Skutočnosť, že odvolanie je obmedzené na právne otázky znamená, že Súdny dvor je výlučne príslušný na riešenie týchto otázok. Z toho vyplýva, že odvolateľka nemôže ani spochybniť skutkové zistenia Súdu prvého stupňa, ani uvádzať skutočnosti, ktoré neboli konštatované Súdom prvého stupňa v prvostupňovom konaní.

tieto konštatovania sú skutkovo nesprávne. [21] Pokiaľ totiž tieto dôkazy boli riadne získané a boli rešpektované všeobecné právne zásady a procesné pravidlá uplatniteľné v oblasti dôkazného bremena a vykonávania dôkazných prostriedkov, prislúcha samotnému Súdu prvého stupňa posúdiť hodnotu, ktorú je potrebné priznať jemu predloženým dôkazom. [22]

85. Pokiaľ ide o kvalifikovanie sporných 32 osvedčení, Súd prvého stupňa v bode 122 napadnutého rozsudku spomína list tureckých orgánov z 8. marca 1999, adresovaný colnej správe v Ravenne, ku ktorému bol pripojený zoznam 32 osvedčení, ktoré turecké orgány považovali za sfalšované. Následne v bode 125 Súd prvého stupňa uvádza pochybnosti vyplývajúce z porovnania medzi konštatovaniami uvedenými v už citovanom liste a liste adresovanom stálym zastúpením UCLAF 22. apríla 1999. K uvedenému dátumu bolo pre dotknuté strany problémom, či údaje napísané tureckými orgánmi umožňujú prijať záver, či išlo o sfalšované, alebo iba nesprávne osvedčenia. Súd prvého stupňa konštatuje, že použitý výraz „not correct… and not issued according to the rules“ bolo možné vykladať tak, že sporné osvedčenia neboli sfalšované. Ako to Súd prvého stupňa konštatoval v bode 129 napadnutého rozsudku, list z 22. augusta 2003 umožnil rozptýliť všetky pochybnosti týkajúce sa falošného charakteru predmetných dokumentov. V dôsledku toho, vzhľadom na skutočnosti, ktoré mu boli známe, Súd prvého stupňa sa mohol bez toho, aby sa dopustil právnej chyby, domnievať, že predmetných 32 osvedčení bolo sfalšovaných.

86. Pokiaľ ide o námietku odvolateľky založenú na spolupáchateľstve tureckých orgánov, Súd prvého stupňa v bode 167 napadnutého rozsudku pripomenul, že predloženie dokumentov, ktoré sa ukážu ako falošné, neumožňuje samo osebe dospieť k záveru o akejkoľvek tajnej dohode medzi vývozcami a colnými orgánmi, ktoré ich vydali. Súd prvého stupňa v dôsledku toho uviedol bez toho, aby sa dopustil právnej chyby, že nedisponoval údajmi, ktoré by umožňovali preukázať účasť tureckých orgánov na sfalšovaní.

87. Nie je tiež možné súhlasiť s argumentáciou odvolateľky, že vystavenie chybných osvedčení samo osebe predstavovalo závažnú nezrovnalosť, ktorá odôvodňovala neuznať posúdenie tureckých orgánov. Toto tvrdenie v podstate vedie k spochybneniu Súdnym dvorom uznaného rozdelenia právomocí medzi členským štátom vývozu a členským štátom dovozu, na overenie pravosti alebo opravy predmetných osvedčení. Okrem toho nie je možné všeobecne dávať vystavovanie nepresných osvedčení colnými orgánmi z dôvodu omylu na rovnakú úroveň, ako je sfalšovanie osvedčení, ktoré patrí do oblasti trestného práva.

88. V dôsledku toho je potrebné odmietnuť prvý odvolací dôvod.

21 — Rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 20, bod 48.

22 — Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer 11. februára 2003, vo veci Aalborg Portland a i./Komisia, rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 20, bod 38; rozsudky z 21. júna 2001, Moccia Irme a i./Komisia, C-280/99 P až C-282/99 P, Zb. s. I-4717, bod 78, a zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, bod 24.

2. Druhý odvolací dôvod: porušenie práva na prístup k spisu a ostatných práv obhajoby

89. Odvolateľka sa dovoláva porušenia jej práva na prístup k spisu. V rozsahu, v akom žiada Súdny dvor o overenie rozsahu jej práva na obhajobu v správnom konaní, ide o otázku, ktorá sa týka procesného práva a v dôsledku toho o prípustný odvolací dôvod.

90. Odvolateľka kritizuje skutočnosť, že mala prístup iba k dokumentom, ktorými Komisia odôvodnila napadnuté rozhodnutie. Naopak, nemala prístup k určitým dokumentom nazývaným „kontextuálne“, ako aj k určitým dôverným dokumentom, medzi ktoré Komisia zahŕňa tiež správu UCLAF alebo OLAF.

91. Pripomínajúc svoju vlastnú judikatúru [23], Súd prvého stupňa v bode 88 napadnutého rozsudku uviedol, že v oblasti správneho konania týkajúceho sa odpustenia cla si zásada ochrany práv na obhajobu vyžaduje iba, aby dotknutý subjekt mohol riadne vyjadriť stanovisko k bodom, o ktoré sa Komisia ťažiskovo opiera vo svojom rozhodnutí. Táto zásada si však nevyžaduje, aby Komisia z vlastnej iniciatívy zabezpečila prístup ku všetkým dokumentom, ktoré eventuálne súvisia s konkrétnym prípadom, o ktorom rozhoduje v rámci žiadosti o odpustenie. Ak sa dotknutá osoba domnieva, že takéto dokumenty sú potrebné na preukázanie existencie špeciálnej situácie a/alebo neexistencie hrubej nedbanlivosti alebo podvodu z jej strany, je jej povinnosťou žiadať prístup k týmto dokumentom podľa ustanovení, ktoré boli prijaté inštitúciami na základe článku 255 ES.

92. Súd prvého stupňa následne v bode 89 uviedol, že Komisia je povinná na žiadosť dotknutého účastníka konania umožniť prístup ku všetkým administratívnym dokumentom, ktoré nemajú dôverný charakter a týkajú sa napadnutého rozhodnutia. V prípade, že takáto žiadosť nie je podaná, prístup k dokumentom, ktorými disponuje Komisia, nie je automatický. [24]

93. Tieto závery Súdu prvého stupňa je potrebné skúmať z hľadiska aktuálnych zmien práva na prístup k dokumentom, ako v právnom poriadku členských štátov, tak aj v práve Spoločenstva. Na jednej strane je toto právo neoddeliteľne spojené s procesnými zárukami v rámci správneho konania, ktoré sú poskytované adresátovi správnych úkonov na základe zásady upravujúcej úkony správnych orgánov v právnom štáte. Na druhej strane môže byť toto právo chápané ako vyjadrenie práva verejnosti na informácie, ktoré si od všetkých orgánov a iných inšti-

23 — Rozsudky z 11. júla 2002, Hyper/Komisia, T-205/99, Zb. s. II-3141, bod 63, a z 27. februára 2003, Bonn Fleisch Ex-und Import/Komisia, T-329/00, Zb. s. II-287, bod 46.

24 — Rozsudok z 19. februára 1998, Eyckeler & Malt/Komisia, T-42/96, Zb. s. II-401, bod 81, rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. septembra 1998, Primex Produkte Import-Export a i./Komisia, T-50/96, Zb. s. II-3773, bod 64, zo 17. septembra 1998 a Bonn Fleisch Ex- und Import/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 23, bod 46.

túcií štátu vyžaduje transparentná činnosť podliehajúca demokratickej kontrole. [25]

94. Článok 225 ES konkretizuje zásadu transparentnosti stanovenú v článku 1 ods. 2 Zmluvy EÚ a zároveň uskutočňuje slobodu informácií občanov Únie zaručenú v článku 42 Charty základných práv Európskej únie. [26] V prejednávanej veci však predovšetkým ide o otázku rešpektovania práv jednotlivca v rámci správneho konania, pri ukončení ktorého Komisia mala rozhodnúť o odpustení dovozného cla podľa článku 239 CKS. V dôsledku toho odvolateľka mohla byť odkázaná na možnosť podania žiadosti podľa článku 255 ES, vzhľadom na špecifickú funkciu tohto právneho základu iba vtedy, ak nemala k dispozícii žiadne iné špecifické ustanovenie na ochranu. Odvolateľka však mala v každom prípade právo byť vypočutá, ktoré je uznané judikatúrou Spoločenstva, ako aj právo na prístup k spisu [27] v rámci správneho konania pred Komisiou.

95. Ako to Súdny dvor zdôraznil pri viacerých príležitostiach, právo na obhajobu je základným právom, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou všeobecných právnych zásad, ktorých rešpektovanie musí zaručiť [28] inšpirujúc sa spoločnými ústavnými tradíciami členských štátov, ako aj pokynmi poskytovanými medzinárodnými zmluvami, na ktorých sa podieľali, alebo ku ktorým pristúpili členské štáty, ako je Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd prijatý v Ríme 4. novembra 1950 („EDĽP“). [29]

25 — Vo svojich návrhoch z 28. novembra 1995, Holandsko/Rada (C-58/94, Zb. I-2169, body 13-15), generálny advokát Tesauro rozlišuje medzi funkciou prístupu k verejným dokumentom pre zabezpečenie práv jednotlivca v rámci správneho konania a všeobecným záujmom verejnej mienky o informácie o činnosti štátu.

26 — BROBERG, M.: Access to documents: a general principle of Community law?, *European Law Review* (2002), s. 196, 197, poukazuje na to, že prvý skutočný krok k realizácii práva na prístup k dokumentom, ktoré sú v držbe inštitúcií Spoločenstva, bol vykonaný pri podpise záverečného aktu Maastrichtskej zmluvy 7. februára 1992. Vo vyhlásení č. 17 tohto záverečného aktu členské štáty zdôraznili úzke spojenie medzi transparentnosťou rozhodovacieho procesu a demokratickou povahou orgánov Spoločenstva. V reakcii na vyhlásenie č. 17 Rada a Komisia spoločne vypracovali etický kódex týkajúci sa prístupu verejnosti k dokumentom Rady a Komisie (Ú. v. ES L 340, s. 41). Koncepty otvorenosti a prístupu k dokumentom boli však prevzaté do práva Spoločenstva až okamihom, keď nadobudla účinnosť Amsterdamská zmluva. Odvtedy, podľa článku 1 ods. 2 Zmluvy EÚ rozhodnutia v Európskej únii musia byť prijímané „čo najotvorenejšie“. Článok 255 ES novo zahrnutý do Zmluvy zaručuje právo každého občana únie a každej fyzickej alebo právnickej osoby s bydliskom alebo sídlom v členskom štáte na prístup k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady alebo Komisie. Toto právo je tiež zakotvené v článku 42 Charty základných práv Európskej únie vyhlásenej 7. decembra 2000. Nakoniec bolo toto právo prenesené konkrétne do sekundárneho práva v ustanoveniach nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331).

27 — V rozsudku zo 6. júla 1993, CT Control (Rotterdam) a JCT Benelux/Komisia (C-121/91 a C-122/91, Zb. s. I-3873, bod 48), Súdny dvor najprv konštatoval, že konanie v rámci článku 13 nariadenia EHS č. 1430/79, ktoré predchádza prijatiu rozhodnutia Komisie o vrátení alebo odpustení dovozného cla, zahŕňa rôzne štádiá, z ktorých niektoré sa odohrávajú na vnútroštátnej úrovni (podanie žiadosti dotknutým podnikom, prvé skúmanie colnými orgánmi) a iné na úrovni Spoločenstva (predloženie žiadosti Komisii, jej skúmanie Výborom pre oslobodenie od cla, konzultácia so skupinou znalcov, rozhodnutie Komisie, oznámenie dotknutému členskému štátu). Ďalej Súdny dvor konštatoval, že pokiaľ je vedené konanie podľa predpisov právnej úpravy Spoločenstva, poskytuje dotknutým subjektom všetky potrebné právne záruky, a najmä záruku práva na obhajobu.

28 — Rozsudky z 28. marca 2000, Krombach, C-7/98, Zb. s. I-1935, body 25 a 26, a z 15. októbra 2002, PVC II, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, bod 316.

29 — Pozri rozsudok zo 6. marca 2001, Connolly/Komisia, C-274/99 P, Zb. s. I-1611, body 37 a 38.

96. Podľa judikatúry Súdneho dvora právo na prístup k spisu, ako prejav zásady rešpektovania práva na obhajobu znamená, že Komisia musí dať dotknutému podniku možnosť preskúmať všetky listiny založené vo vyšetrovacom spise, ktoré môžu byť relevantné pre jeho obhajobu. [30] K nim patria dokumenty nasvedčujúce obvineniu, ako aj zbaveniu viny, s výhradou obchodných tajomstiev iných podnikov, interných dokumentov Komisie a iných dôverných informácií. [31]

97. Keďže právo na prístup k spisu sa neobmedzuje na dokumenty, na ktorých Komisia založila svoje napadnuté rozhodnutie, ale naopak vzťahuje sa na právo na prístup k akýmkoľvek častiam spisu, ktoré prípadne môžu prichádzať do úvahy pri obhajobe adresáta rozhodnutia, toto právo na prístup k spisu v zmysle judikatúry Súdneho dvora sa ukazuje byť širšie než výklad, o ktorý oprel Súd prvého stupňa svoj rozsudok. Nie je však možné kritizovať zaobchádzanie s dokumentmi, ktoré boli kvalifikované ako dôverné, ku ktorým ako takým musí byť prístup vylúčený.

98. Podľa môjho názoru Súd prvého stupňa vykladal právo na prístup k spisu v rámci správneho konania týkajúceho sa odpustenia cla neprípustne reštriktívnym spôsobom, čo by v zásade mohlo byť kvalifikované ako chyba v právnom posúdení.

99. Zastávam však názor, že odlišný výklad normatívneho dosahu tejto všeobecnej právnej zásady sám osebe nepostačuje na odôvodnenie zrušenia napadnutého rozsudku. Naopak, procesná ekonómia/úspornosť konania a ochranná funkcia procesných záruk pre zainteresovanú osobu ukladajú, aby bolo starostlivo skúmané, či by Súd prvého stupňa prišiel k inému záveru, ak by pri uplatnení práva Spoločenstva bral do úvahy judikatúru Súdneho dvora.

100. Ako to Súdny dvor konštatoval v rozsudku Hercules Chemicals [32] v rámci práva na prístup k spisu nejde o nesprávne právne posúdenie, ak Súd prvého stupňa zastáva názor, že ani umožnenie prístupu ku všetkým ostatným písomnostiam by neviedlo k zrušeniu nepadnutého rozhodnutia Komisie, a teda v dôsledku toho odmietol tvrdenie žalobkyne zakladajúce sa na porušení jej práva na obhajobu.

101. Táto judikatúra sa spája so základnou zásadu všeobecného správneho práva a procesného správneho práva Spolo-

30 — Pozri v tomto zmysle rozsudky z 29. júna 1995, Solvay/Komisia, T-30/91, Zb. s. II-1775, bod 81, z 2. októbra 2003, Corus UK/Komisia, C-199/99 P, Zb. s. I-11177, body 125 až 128.

31 — Pozri rozsudky z 13. februára 1979, Hoffmann-La Roche/Komisia (85/76, Zb. s. 461, body 9 a 11); z 8. júla 1999, Hercules Chemicals/Komisia, C-51/92 P, Zb. s. I-4235, bod 75, a z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, bod 315.

32 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 31, body 80 až 82.

čenstva [33], podľa ktorej chyba konania predstavuje dôvod súdneho zrušenia správneho rozhodnutia, iba ak má vplyv na obsah samotného rozhodnutia.

102. Ako to správne uviedol generálny advokát Mischo vo svojich návrhoch vo veci PVC [34], prístup k spisu sám osebe nie je účelom, ale má za cieľ umožniť zainteresovanej osobe vykonávať účinne jej právo na obhajobu. Z toho logicky vyplýva, že ak nezrovnalosť v prístupe k spisu nemala účinok na výkon týchto práv, nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia.

103. Vo svojich návrhoch vo veci Aalborg Portland [35] generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer uviedol, pokiaľ ide o vyššie uvedenú ochrannú funkciu práva na prístup k spisu, že procesné chyby sú irelevantné, ak zainteresovaná osoba mala napriek tomu k dispozícii primerané prostriedky na obhajobu. K zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa ukončuje konanie, môže totiž dôjsť iba vtedy, ak je konštatované, že výsledok konania by mohol byť pre zainteresovanú osobu priaznivejší, ak by boli prísne rešpektované procesné predpisy, alebo ak je konštatované, že formálna chyba bráni v určení, či by rozhodnutie mohlo byť iné.

104. Súd prvého stupňa v podstate použil túto argumentáciu, keď v bode 94 napadnutého rozsudku zamietol žalobný dôvod založený na porušení práva na prístup k spisu z dôvodu, že ak dokumenty, ktoré neboli podkladom pre napadnuté rozhodnutie, neboli oznámené, toto ich prípadné neoznámenie nie je podstatné, keďže v žiadnom prípade nemôžu mať vplyv na napadnuté rozhodnutie. Tento záver vyplýva z posúdenia skutkových okolností Súdom prvého stupňa a nie je kritizovateľné z právneho hľadiska.

105. Pokiaľ ide o dokumenty, na ktorých Komisia založila napadnuté rozhodnutie, je potrebné poznamenať skutočnosť, že Súd prvého stupňa neopomenul zohľadniť, že keď zástupca odvolateľky nazrel 6. augusta 2002 do spisu vzťahujúceho sa k napadnutému rozhodnutiu v priestoroch Komisie, podpísal písomné vyhlásenie, v ktorom výslovne potvrdzuje, že mal prístup ku všetkým dokumentom majúcim priamy a nepriamy vzťah k spornému spisu. K tomuto vyhláseniu bol pripojený zoznam uvádzajúci všetky dokumenty, ku ktorým mal uvedený zástupca

33 — Preto, aby žaloba o neplatnosť bola dôvodná, je potrebné, aby išlo o „podstatné“ porušenie procesného predpisu, pričom rozdiel v tejto súvislosti nie je medzi podstatnými a „nepodstatnými“ procesnými predpismi, ale ide o „podstatnosť“ porušenia. Otázka, či ide o podstatné porušenie sa posudzuje prípad od prípadu, keďže porušenie určitého predpisu môže byť podľa okolností buď viac, alebo menej závažné. Všeobecne je procesný predpis považovaný za podstatný, ak právna chyba mohla mať vplyv na obsah právneho aktu, alebo ak bol procesný predpis vydaný na účel ochrany zainteresovanej osoby (RENGELING, H.-W./MIDDEKE, A./GELLERMANN, M.: už citovaní v poznámke pod čiarou 12, článok 7, body 18, s. 139). Súdny dvor vo svojich rozsudkoch z 10. júla 1980, Distillers Company/Komisia (30/78, Zb, s. 2229, bod 26), a Thyssen Stahl AG/Komisia (citovaný v poznámke pod čiarou 20, bod 31) konštatoval, že o porušenie práva na obhajobu ide, ak existuje možnosť, že z dôvodu chyby, ktorej sa dopustila Komisia, správne konanie vedené Komisiou mohlo viesť k odlišnému výsledku.

34 — Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mischo 25. októbra 2001, vo veci PVC, C-244/99 P a C-251/99 P, Zb. s. I-8375, bod 331.

35 — Citované v poznámke pod čiarou 22, body 28 až 30.

prístup. Ako to Súdny dvor výslovne konštatoval v bodoch 99 a 100 napadnutého rozsudku, tieto dokumenty zahŕňali správy z misie UCLAF z 9. decembra 1998, ako aj list Komisie/UCLAF z rovnakého dňa pre turecké stále zastúpenie, ktorého nepredloženie odvolateľka opätovne kritizuje v rámci odvolania. V dôsledku toho sa Súd prvého stupňa dôvodne domnieval, že v rozpore s tvrdeniami odvolateľky, odvolateľka mala prístup k týmto dokumentom.

106. Pokiaľ ide o žiadosť o prístup k spisu predloženú odvolateľkou po prijatí napadnutého rozhodnutia a po začatí tohto konania, Súd prvého stupňa v bode 102 napadnutého rozsudku uviedol, že nebola relevantná pre posúdenie prípadného dotknutia sa práva na obhajobu odvolateľky v priebehu správneho konania a nemôže mať vplyv na zákonnosť uvedeného rozhodnutia.

107. Odôvodnenie Súdu prvého stupňa uvádza, že Súd prvého stupňa skúmal, či by predmetné dokumenty mohli byť pre odvolateľku akokoľvek užitočné. Súd prvého stupňa teda neobmedzil svoju analýzu v otázke, či chyba neoznámenia predmetných dokumentov mala dôsledky na obsah konečného rozhodnutia.

108. Závery Súdu prvého stupňa v podstate preukazujú, že keďže predmetné písomnosti nielenže neposkytovali odvolateľke žiadne argumenty, ale nemohli byť odvolateľkou uplatňované ani z dôvodu ich povahy, alebo z dôvodu ich predmetu, prípadne z dôvodu ich obsahu, potvrdzovali konštatovania Komisie, alebo v žiadnom prípade nemohli poskytovať ani najnepatrnejší rozpor.

109. V dôsledku toho zastávam názor, že Súd prvého stupňa sa vo svojej metóde analýzy v podstate riadil judikatúrou Súdneho dvora a že jeho závery sú správne.

110. Nakoniec je potrebné analyzovať údaje Súdu prvého stupňa o čiastočne nekoherentnom konaní odvolateľky pri výkone práva na prístup k spisu. Súd prvého stupňa v bode 102 napadnutého rozsudku zdôraznil, že odvolateľka v priebehu správneho konania nepredložila nijakú žiadosť o prístup k iným častiam spisu a že tiež nevyužila možnosť ponuky, ktorú jej adresovala Komisia v liste z 10. júla 2003. V tomto kontexte sa zdá byť kontradiktórne, že odvolateľka sa dovoláva porušenia svojho práva na obhajobu, hoci si je vedomá svojich vlastných opomenutí pri výkone jej práva obhajoby, a že v odvolaní spochybňuje odôvodnenie rozsudku vyhláseného v prvostupňovom konaní, ktoré nie je možné napádať z právneho hľadiska.

111. V dôsledku toho je potrebné zamietnuť druhý odvolací dôvod.

3. Tretí odvolací dôvod: rozdelenie dôkazného bremena

112. Konštatovanie existencie „okolností“ v zmysle článku 239 ods. 1 druhej zarážky CKS alebo „špeciálnej situácie“ v zmysle článku 905 ods. 1 vykonávacieho nariadenia k CKS predpokladá uvedenie, preukázanie, ako aj posúdenie určitých osobitných skutočností a okolností. Medzi účastníkmi konania je rozpor v otázke konkrétneho rozdelenia dôkazného bremena a odvolateľka sa domáha obrátenia alebo uľahčenia tohto dôkazného bremena. Tým, že odvolateľka v konečnom dôsledku Súdu prvého stupňa vytýka, že nerešpektoval procesné predpisy týkajúce sa dôkazného bremena, namieta nesprávne uplatnenie práva Spoločenstva, a teda prípustný odvolací dôvod. [36]

113. Posúdenie vyššie uvedeného odvolacieho dôvodu si vyžaduje na úvod niekoľko poznámok k zásade rozdelenia dôkazného bremena v rámci konania smerujúceho k vráteniu alebo odpusteniu dovozného cla.

114. Predovšetkým je potrebné pripomenúť, že podľa všeobecne uznávaných procesných pravidiel musí spravidla ten, kto sa dovoláva podmienok určitých ustanovení, preukázať ich dodržanie. [37] V dôsledku toho je všeobecným pravidlom, aby dovozca uviedol a preukázal, že existuje „špeciálna situácia“ v zmysle článku 239 CKS, ktorá oprávňuje odpustenie vývozného cla. [38] To isté platí o dôkaze o pôvode tovaru, ak rozhodnutie o tom, či je potrebné, alebo nie pristúpiť k vráteniu vývozného cla záleží od odpovede na túto otázku. [39]

115. Naopak, Komisia je v rámci rozhodovania o otázke, či ide o „špeciálnu situáciu“, pri ktorej má zodpovedajúci priestor

36 — Podľa RENGELING, H./MIDDEKE, A./GELLERMANN, M.: už citovaní v poznámke pod čiarou 12, článok 28, s. 502 až 504, patrí k procesným predpisom, na ktorých môže byť založené odvolanie okrem procesných predpisov zmlúv, štatútov a Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa tiež všeobecné zásady práva Spoločenstva, ktoré sa týkajú konania. Odvolanie teda umožňuje napádať porušenie práva účastníkov konania na obhajobu, rovnako ako porušenie zásady dôkazného bremena, alebo dokazovania. K prieskumu správneho uplatnenia predpisov o dôkaznom bremene Súdom prvého stupňa pozri rozsudky z 8. júla 1999, Anic (C-49/92 P, Zb. s. I-4125, bod 96), zo 6. januára 2004, BAI a Komisia/Bayer (C-2/01 P a C-3/01 P, Zb. s. I-23, body 47, 61 a 117), zo 6. apríla 2006, General Motors/Komisia (C-551/03 P, Zb. s. I-3173, body 51 a 52), a z 25. januára 2007, Sumitomo Metal Industries a Nippon Steel/Komisia (C-403/04 P a C-405/04 P, Zb. s. I-729, bod 39).

37 — Pozri tiež návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott 8. septembra 2005 vo veci Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, Zb. s. I-2263, bod 47.

38 — Pozri tiež ALEXANDER, S.: *Zollkodex*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, pred článkom 220, bodom 4, podľa ktorého dôkazné bremeno preukázania skutočností odôvodňujúcich žiadosť o vrátenie cla zaťažuje dlžníka cla.

39 — Pozri rozsudok zo 6. júna 1993, CT Control (citovaný v poznámke pod čiarou 27, bod 39), podľa ktorého je to dovozca a nie Komisia, komu prináleží preukázať, že dovezený tovar pochádza zo štátov AKT, pre ktoré Komisia stanovuje preferenčné zaobchádzanie s cieľom získať odpustenie cla.

na posúdenie [40], povinná uviesť a preukázať, že osvedčenia predložené dovozcom sú chybné alebo sfalšované. Pokiaľ sú splnené podmienky článku 904 písm. c) vykonávacieho nariadenia k CKS, Komisia nemusí dokazovať neexistenciu špeciálnej situácie, pretože toto ustanovenie už obsahuje posúdenie zákonodarcu Spoločenstva, ktoré je pre Komisiu záväzné, v tom zmysle, že prípadná dobrá viera dovozcu v konaní podľa článku 239 CKS nie je považovaná za hodnú ochrany.

116. Ako to už bolo uvedené v úvodných pripomienkach k tomuto konaniu [41], stanovením tohto kritéria vylúčenia, zákonodarca Spoločenstva integroval do práva Spoločenstva zaobchádzanie uplatňované až dovtedy prípad od prípadu Súdnym dvorom v judikatúre, podľa ktorej predloženie, na účely získania preferenčného sadzobného zaobchádzania s tovarom prihláseným do voľného obehu, dokumentov, o ktorých sa následne zistí, že boli nesprávne, sfalšované alebo neplatné, aj keď v dobrej viere, nepredstavuje „špeciálnu situáciu“, ktorá by odôvodňovala odpustenie dovozného cla. Od zásadného rozsudku Van Gend & Loos a i. [42], je táto judikatúra založená okrem iného na predpoklade, že Spoločenstvo nemá znášať nepriaznivé dôsledky porušovania práva. Súdny dvor konštatoval, že prijatie neplatných osvedčení o pôvode v zásade môže byť považované za patriace do podnikateľských rizík, s ktorými je podnikateľský subjekt konfrontovaný zo samotnej povahy jeho funkcií, a môže podnecovať na konanie voči falšovateľovi.

117. Súd prvého stupňa pripustil výnimky z tejto zásady iba v prípadoch sfalšovania, ktoré presahuje obvyklé podnikateľské riziko dotknutého podnikateľského subjektu, napríklad ak Komisia nesplnila svoju povinnosť dohľadu [43] alebo v prípade účasti zamestnancov colnice na nezákonnom konaní. [44] S touto judikatúrou Súdu prvého stupňa je potrebné bezvýhradne súhlasiť, keďže zohľadňuje okolnosť, že dotknutý podnikateľský subjekt, nezávisle od colných konaní, ktoré si vyžadujú jeho účasť, má vo všeobecnosti iba malý vplyv na rešpektovanie povinností príslušnými orgánmi v rámci systému administratívnej spolupráce. Je teda nespra-

40 — Z judikatúry vyplýva, že s cieľom určiť, či okolnosti prípadu predstavujú špeciálnu situáciu, ktorá nezahŕňa ani hrubú nedbanlivosť, ani podvodné konanie na strane zainteresovanej osoby v zmysle článku 239 ods. 1 CKS, Komisia musí posúdiť súhrn relevantných skutkových údajov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. mája 1986, Oryzomyli Kavallas a i./Komisia, 160/84, Zb. s. 1633, bod 16, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. novembra 1995, France-aviation/Komisia, T-346/94, Zb. s. II-2841, body 34 a 36.

41 — Pozri bod 70 vyššie.

42 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 11, body 15 až 17.

43 — Rozsudky Eyckeler & Malt/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 24, body 189 a 191, ako aj Kaufring a i./Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 3, bod 218.

44 — V rozsudku Kaufring a i./Komisia (citovanom v poznámke pod čiarou 3, bod 231) Súd prvého stupňa konštatoval, že iba omyly, ktoré možno pričítať aktívnemu konaniu príslušných orgánov a ktoré osoba zodpovedná za zaplatenie cla nemohla zistiť, dávajú právo na to, aby nebolo dodatočne vybraté clo. Vyššie uvedená vec sa týkala série nezrovnalostí pri vykonávaní dohody o pridružení a z nej vyplývajúcich vykonávacích ustanovení tureckými orgánmi, ako aj hrubých porušení, ktorých sa dopustila Komisia pri dohľade nad vykonávaním týchto ustanovení. V rozsudku zo 7. júna 2001, Rotermund/Komisia (T-330/99, Zb, s. II-1619, bod 58) vyplývala „špeciálna situácia“ v zmysle článku 239 CKS z existence podvodných konaní, ktoré mohli byť vysvetlené len aktívnym spolupáchateľstvom zamestnanca colného úradu určenia, takže Súd prvého stupňa prišiel k záveru, že Komisia sa nemohla obmedziť na požiadavku, aby žalobca predložil formálny a konečný dôkaz o takomto spolupáchateľstve. Táto judikatúra bola tiež citovaná v rozsudku zo 14. decembra 2004, Nordspedizionieri/Komisia (T-332/02, Zb. s. II-4405, bod 58).

vodlivé nechať ho znášať škodu spôsobenú nezákonným konaním správnych orgánov.

118. Pri uplatňovaní týchto kritérií vyvodených judikatúrou je však potrebné brať do úvahy, že ide iba o presné prispôsobenie ustálenej judikatúry kvôli naplneniu zásady materiálnej spravodlivosti, prípad od prípadu. Keďže ide o výnimky, musia byť predmetom reštriktívneho výkladu. [45] Tento výklad zodpovedá zvyšku doterajšej judikatúry Spoločenstva, podľa ktorej odpustenie cla možno priznať iba za určitých podmienok a v prípadoch špecificky uvedených, z čoho vyplýva, že ustanovenia uvádzajúce takéto odpustenie predstavujúce výnimku z obvyklého režimu majú byť vykladané reštriktívne. [46] Ich použitiu musí v dôsledku toho predchádzať prísne skúmanie skutkových okolností pri vyhodnotení predložených dôkazných prostriedkov. V súlade so všeobecne uznanými pravidlami procesného práva a vzhľadom na jednoznačnú judikatúru Súdneho dvora od rozsudku Van Gend & Loos, považujem za logické, aby odvolateľka znášala dôkazné bremeno, dokonca pri vyskytnutí sa nezrovnalostí, ktoré prípadne môžu predstavovať „špeciálnu situáciu“ v zmysle článku 239 CKS.

119. Tvrdenia uvádzané odvolateľkou v prospech obrátenia dôkazného bremena nie sú presvedčivé.

120. Ako správne uvádza Komisia, v prejednávanej veci nejde, v rozpore s tvrdeniami odvolateľky, najmä o otázku rozdelenia dôkazného bremena. Otázka rozdelenia dôkazného bremena vzniká iba vtedy, ak od začiatku disponujeme dôkazom o spornom skutkovom údaji. Tvrdenia odvolateľky sú však úplne bezpredmetné, pretože Súd prvého stupňa nenašiel dôkazy podporujúce predpoklad, ktorý odvolateľka uvádza, podľa ktorého si turecké orgány nesplnili svoje povinnosti pri prebratí dohody o pridružení, ako aj povinnosti vzájomnej spolupráce. Naopak, z bodu 194 napadnutého rozsudku vyplýva, že misie UCLAF boli vykonané v primeranom čase po odhalení prvého sfalšovania. Okrem toho v bode 195 Súd prvého stupňa uvádza, že preskúmania vykonávané tureckými orgánmi sa týkali vysokého počtu osvedčení, ale že napriek tomu zoznam osvedčení, ktoré tieto orgány považovali za sfalšované, bol zaslaný colnej správe v Ravenne pomerne rýchlo. Nakoniec v bode 196 Súd prvého stupňa poznamenáva množstvo korešpondencie zasielanej medzi orgánmi Spoločenstva a tureckými orgánmi vo veci sporných osvedčení. V tejto súvislosti nie je možné kritizovať záver Súdu prvého stupňa, že tvrdenia odvolateľky, podľa ktorých turecké orgány a najmä turecké stále zastúpenie odmietli spolupracovať

45 — V súlade so zásadou *„výnimka si vyžaduje veľmi reštriktívny výklad“*. K reštriktívnemu výkladu výnimiek Súdnym dvorom pozri napríklad rozsudky z 13. septembra 2007, Del Cerro Alonso a i., C-307/05, Zb. s. I-7109; z 23. februára 2006, Atzeni a i., C-346/03, Zb. s. I-1875, bod 79, a z 1. apríla 2004, Bellio F.lli, C-286/02, Zb. s. I-3465, bod 46.

46 — Rozsudok z 11. novembra 1999, Söhl & Söhlke, C-48/98, Zb. s. I-7877, bod 52; rozsudok Bonn Fleisch Ex-und Import/Komisia, už citovaný v bode 23, bod 63.

s Komisiou od roku 2000, sa neopierajú o žiadny dôkaz.

121. Podľa konštatovaní uvedených Súdom prvého stupňa existovalo ešte menej údajov týkajúcich sa uvádzaného spolupáchateľstva tureckých orgánov pri sfalšovaní sporných dovozných/sprievodných osvedčení, takže pokus odvolateľky o načrtnutie paralely medzi konaním vo veci samej a konaním vo veci Kaufring a i. nie je presvedčivý. Na rozdiel od tvrdení odvolateľky, predloženie dokumentov, ktoré sa ukážu byť sfalšované, neumožňuje samo osebe prijať záver o akejkoľvek tajnej dohode medzi vývozcami a colnými orgánmi, ktoré ich vystavili, keďže v opačnom prípade by pravidlo uvádzané v článku 904 písm. c) vykonávacieho nariadenia k CKS bolo zbytočné.

122. Nezávisle od skutočnosti, že tvrdenia odvolateľky neboli dostatočne presvedčivé, zastávam názor, že obrátenie rozdelenia dôkazného bremena by len ťažko mohlo poslúžiť argumentácii odvolateľky, keďže Komisia a UCLAF/OLAF vykonali z úradnej povinnosti všetky potrebné opatrenia vrátane urýchlenia vyšetrovacích misií na mieste, kvôli objasneniu skutkových okolností konania vo veci samej po dohode s tureckými orgánmi. Za absencie opačných dôkazov je teda potrebné konštatovať, že Komisia a turecké orgány vyčerpali právne možnosti vzájomnej pomoci, ktoré im ponúkala dohoda o pridružení. V tomto rámci je potrebné výslovne pripomenúť, že Komisia nedisponuje v tretích krajinách, ako je Turecko, vlastnými právomocami v oblasti vyšetrovania, ale závisí od spolupráce týchto tretích krajín a nanajvýš môže vyvodzovať dôsledky z prípadov odmietnutia spolupráce.[47] Keďže zisťovania vykonané odvolateľkou neposkytli žiadny údaj o pôvode falzifikátov, ani údaje preukazujúce nezákonné konanie príslušných orgánov, obrátenie dôkazného bremena pre zainteresované osoby nie je potrebné. To isté platí pre uľahčenie dôkazného bremena požadované odvolateľkou, pretože Komisia je nakoniec povinná dať výsledky jej vyšetrovania k dispozícii Súdu prvého stupňa. Výsledky, k akým dospela, sú v dôsledku toho aj v prospech odvolateľky. Spochybňovanie rozdelenia dôkazného bremena určeného Súdom prvého stupňa v dôsledku toho nemôže mať za cieľ bezdôvodné spochybňovanie skutkových okolností zistených bez dopustenia sa právnej chyby zo strany Súdu prvého stupňa *a posteriori*. Vzhľadom na skutočnosť, že Súdny dvor nie je v zásade príslušný na preskúmanie skutočností zistených Súdom prvého stupňa, ani na

47 — ALEXANDER, S.: *Zollkodex*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, článok 220, bod 72, pripomína, že rozsah vyšetrovania, ktoré môže byť vedené v rámci misie Európskej únie, závisí iba od predmetu vyšetrovania a od tolerovania tohto vyšetrovania treťou krajinou. Prípadná možnosť žiadať od tretej krajiny, aby tolerovala misie Spoločenstva v rámci pomoci, tak ako uvedené v článku 81 ods. 1 druhej zarážke vykonávacieho nariadenia k CKS, alebo aby Spoločenstvo mohlo spolupracovať na vyšetrovaniach, ktoré vedú orgány tretích štátov podľa článku 94 ods. 6 druhej vety vykonávacieho nariadenia k CKS, nemení nič na skutočnosti, že misie Spoločenstva, ktoré vedú svoje vlastné vyšetrovania, sú považované za nepatriace do režimu administratívnej spolupráce. Pozri napríklad právomoci OLAF v rámci Európskej únie, WEITENDORF, S.: „Die interne Betrugsbekämpfung in den Europäischen Gemeinschaften durch das Europäische Amt für Betrugsbekämpfung (OLAF)“, *Europäisches und internationales Integrationsrecht*, Zv. 15, Hamburg, 2006, s. 243, ako aj KUHL, L.: „Les pouvoirs d'enquête de l'OLAF“, *La protection des intérêts financiers de l'Union et le rôle de l'OLAF vis-à-vis de la responsabilité pénale des personnes morales et des chefs d'entreprises et admissibilité mutuelle des preuves*, Brusel 2005, s. 90, v ktorých autori uvádzajú, že dokonca v rámci vyšetrovaní v rozličných členských štátoch OLAF závisí od úplnej spolupráce vnútroštátnych orgánov. Vyšetrovania na mieste si vyžadujú predchádzajúcu dohodu s vnútroštátnymi orgánmi a dohľad týchto orgánov.

ich hodnotenie, je potrebné odmietnuť tento odvolací dôvod.

124. Porušenia rokovacieho poriadku kritizované odvolateľkou sa v tejto súvislosti ukazujú ako bezdôvodné.

4. Štvrtý odvolací dôvod: odmietnutie dôkazných prostriedkov

125. Pokiaľ ide o namietané opomenutie predloženia správ z misií UCLAF z 9. a 23. decembra 1998, je nutné konštatovať, že Súd prvého stupňa v bode 99 napadnutého rozsudku dôvodne konštatoval, že odvolateľka mala prístup k týmto dokumentom. [49] K širšie formulovanej námietke založenej na neúplnosti predmetných správ je potrebné uviesť, že samotná odvolateľka v bode 88 odvolania priznala, že dostala chýbajúcu časť týchto správ 12. októbra 2005, preto na pojednávaní 15. novembra 2005 mala odvolateľka vedomosť o dokumentoch uvedených v spise v celom ich rozsahu. V dôsledku toho je namieste, že došlo k zamietnutiu návrhu na predloženie dokumentov uvedených v spise ako bezpredmetných.

123. Svojím štvrtým odvolacím dôvodom odvolateľka kritizuje odmietnutie dôkazných prostriedkov, ktoré navrhovala podľa článku 64 ods. 4 a článku 65 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora a v dôsledku toho kritizuje nesprávne uplatnenie procesného práva, ktoré Súdny dvor v zásade môže preskúmavať. Je to však Súd prvého stupňa, komu prislúcha rozhodovanie o vhodnosti dôkazných prostriedkov pre rozhodnutie vo veci. [48]

126. Okrem toho Súd prvého stupňa v bode 324 napadnutého rozsudku zdôraznil, že turecké orgány jasne potvrdili, že sporné osvedčenia boli sfalšované. Súd prvého stupňa prišiel k záveru, že vzhľadom na skutočnosti v spise a vzhľadom na výhrady vznesené odvolateľkou sa zdá, že prostriedky smerujúce k preukázaniu, že ide o pravé dokumenty, nie sú ani podstatné, ani potrebné pre rozhodnutie v tomto spore. Súd prvého stupňa preto vykonávajúc svoju právomoc posúdenia rozhodol, že niet

48 — Podľa článku 49 svojho rokovacieho poriadku, kedykoľvek v priebehu konania môže Súd prvého stupňa po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o prijatí akéhokoľvek opatrenia na zabezpečenie priebehu konania alebo nariadiť vykonanie dokazovania. Opatrenia na zabezpečenie priebehu konania smerujú k zabezpečeniu najlepších podmienok na vedenie konania a rozhodnutie vo veci. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že je to Súd prvého stupňa, komu prislúcha posudzovať potrebnosť opatrení na zabezpečenie priebehu konania s cieľom rozhodnúť spor (rozsudok z 22. februára 2000, ACAV a i./Komisia, T-138/98, Zb. s. II-341, bod 72, a rozsudok zo 16. mája 2001, Toditec/Komisia, T-68/99, Zb. s. II-1443, bod 40). Súd prvého stupňa disponuje v tejto súvislosti právomocou úvahy v rámci obmedzení, ktoré mu ukladá rokovací poriadok.

49 — Pozri bod 105 vyššie.

dôvodu ich vykonať. Toto posúdenie nie je možné napádať z právneho hľadiska.

127. V dôsledku toho je potrebné zamietnuť tiež tento odvolací dôvod.

5. Piaty odvolací dôvod: Právna kvalifikácia dokumentov/skutočností týkajúcich sa údajných nesplnení povinností, ktoré možno vytýkať tureckým orgánom a Komisii

128. Na úvod je potrebné poukázať na to, že odvolateľka vo svojom piatom odvolacom dôvode spochybňuje najmä konštatovania a skutkové posúdenia uvedené Súdom prvého stupňa, ktoré v zásade nemôžu byť predmetom konania a nemôžu podliehať právomoci Súdneho dvora, pokiaľ ide o prieskum ich právneho posúdenia a právnych dôsledkov, ktoré z nich Súd prvého stupňa vyvodil, keď prijal záver, že neexistuje „špeciálna situácia“ v zmysle článku 239 CKS. [50]

50 — Je nesporné, že ak Súd prvého stupňa konštatoval alebo posúdil skutkový stav, Súdny dvor je na základe článku 225 ES príslušný pre výkon prieskumu právnej kvalifikácie týchto skutkových okolností a právnych dôsledkov, ktoré z nich boli vyvodené Súdom prvého stupňa (pozri v tomto zmysle LENAERTS, K, ARTS D./MASELIS, I.: už citovaní v poznámke pod čiarou 20, s. 457, bod 16-007). Ako už opakovane Súdny dvor rozhodol, takáto kvalifikácia predstavuje v podstate právnu otázku, ktorá ako taká môže podliehať preskúmaniu Súdneho dvora v rámci odvolania (pozri najmä rozsudky z 3. marca 2005, Biegi Nahrungsmittel a Commonfood/Komisia, C-499/03 P, Zb. s. I-1751, bod 41, z 19. októbra 1995, Rendo a i./Komisia, C-19/93 P, Zb. s. I-3319, bod 26, a z 29. apríla 2004, Parlament/Ripa di Meana a i., C-470/00 P, Zb. s. I-4167, bod 41).

129. Na doplnenie je potrebné poznamenať, že pokiaľ odvolateľka vo svojom vyjadrení vychádza z iného rozdelenia dôkazného bremena, než z akého vychádzal Súd prvého stupňa [51], je potrebné zamietnuť túto koncepciu, vzhľadom na odôvodnenie, ktoré bolo uvedené k tretiemu odvolaciemu dôvodu.

130. V nasledujúcich bodoch sa zaoberám namietanými porušeniami povinností tureckých orgánov a Komisie, na ktorých odvolateľka zakladá svoje tvrdenia o existencii „špeciálnej situácie“. Pre predídenie opakovaniu sa, koncentrujem sa na aspekty, ktoré sa mi zdajú najrelevantnejšie a iba krátko sa zmienim o tých aspektoch, ktoré už boli v tejto právnej analýze preberané.

a) O údajnom nesplnení povinností tureckými orgánmi

i) Posúdenie, podľa ktorého sporných 32 osvedčení A.TR.1 sú falzifikáty

131. Pokiaľ ide o posúdenie, podľa ktorého 32 osvedčení A.TR.1 sú falzifikáty, postačuje uviesť, že Súd prvého stupňa bez toho,

51 — Bod 108 odvolania.

aby sa dopustil právnej chyby konštatoval, že z dôvodu rozdelenia právomocí stanoveného právom Spoločenstva, iba turecké orgány boli príslušné overiť pravosť tureckých osvedčení.[52] Ako to správne konštatoval Súd prvého stupňa, uvedené orgány potvrdili, že predmetné osvedčenia boli sfalšované.[53]

ii) Osvedčenie A.TR.1 WVB D 437214

132. Ako to správne konštatoval Súd prvého stupňa v bode 129 a nasl., turecké orgány rozptýlili akékoľvek pochybnosti týkajúce sa sfalšovania osvedčenia 437214 vo svojom liste z 22. augusta 2003.

133. Sfalšovanie sporných osvedčení však samo osebe nepostačuje na odôvodnenie námietky týkajúcej sa porušenia povinností tureckými orgánmi a o to viac ani na odôvodnenie námietky založenej na spolupáchateľstve tureckých orgánov. V dôsledku toho je potrebné zamietnuť tvrdenie odvolateľky založené na porušení povinností tureckými orgánmi, keď kvalifikovali 32 osvedčení A.TR.1.

52 — Pozri bod 83 vyššie.
53 — Pozri bod 85 vyššie.

iii) Nesplnenie povinností tureckými orgánmi, pokiaľ ide o pečiatky

134. Ďalej je potrebné zamietnuť tvrdenie odvolateľky založené na nesplnení povinností tureckými orgánmi, pokiaľ ide o pečiatky, pretože odvolateľka neuviedla s potrebnou jasnosťou, v akom rozsahu sa mal Súd prvého stupňa dopustiť napadnuteľnej právnej chyby. Samotná táto skutočnosť postačuje na odmietnutie tohto odvolacieho dôvodu ako neprípustného.

135. Iba preventívne je potrebné poukázať na to, že pokiaľ chce odvolateľka z uvádzanej podobnosti medzi odtlačkami pečiatok na kópiách sporných osvedčení a osvedčeniach, ktoré boli kvalifikované ako správne, vyvodzovať, že predmetné osvedčenia nie sú sfalšované, ale iba nesprávne, je potrebné odpovedať, že z právneho hľadiska toto konštatovanie nemôže nahradiť jednoznačné posúdenie týchto osvedčení tureckými orgánmi.

iv) Nesplnenie povinností tureckými orgánmi, pokiaľ ide o zaregistrovanie oficiálnych dokumentov

136. Je potrebné súhlasiť so záverom Súdu prvého stupňa v tom zmysle, že ani dohoda o pridružení, ani vykonávacie predpisy k nej nestanovujú povinnosť tureckých orgánov viesť register colných dokumentov. Je však

možné súhlasiť s tézou, ktorú uvádza odvolateľka v bode 136 odvolania, a to, že registrácia úradných dokumentov predstavuje bežnú prax dobre organizovaného orgánu, a preto ide vlastne o samozrejmosť. Registrácia predstavuje, ako to zdôrazňuje odvolateľka, zároveň základ pre riadne plnenie povinností vzájomnej administratívnej pomoci.

137. Toto konštatovanie však nepostačuje na podporu argumentácie odvolateľky o tom, že sporné osvedčenia sú pôvodnými osvedčeniami. Jasne formulované konštatovania tureckých orgánov odporujú takejto argumentácii. Naopak, prednosť má tvrdenie Súdu prvého stupňa, podľa ktorého je v záujme falšovateľov používať pre sfalšované osvedčenia registračné číslo zodpovedajúce pravému osvedčeniu. Toto konštatovanie neukazuje právnu chybu.

v) Nesplnenie povinností tureckými orgánmi, pokiaľ ide o súbežné vydanie neplatných osvedčení

138. Ako už bolo uvedené, Súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že samotná okolnosť, že osvedčenia, ktoré sú v tejto veci sporné, boli sfalšované, neumožňuje sama osebe prijať záver o tom, že turecké orgány boli zapojené do predmetného sfalšovania.

vi) Nesplnenie povinností tureckými orgánmi v rámci vzájomnej pomoci

139. Súd prvého stupňa v bodoch 194 až 206 napadnutého rozsudku konštatoval, že spolupráca zo strany tureckých orgánov bola zo všetkých hľadísk korektná. V tejto súvislosti najmä zdôraznil, že iniciatíva na kontrolu sporných osvedčení vyšla od samotných tureckých orgánov a že tieto orgány v primeranej lehote preskúmali niekoľko stoviek osvedčení, výsledky skúmania oznámili orgánom Spoločenstva, a umožnili Komisii realizovať niekoľko vyšetrovaní na mieste v Turecku. Tieto konštatovania nie je možné kritizovať z právneho hľadiska.

140. Odvolateľkou uvádzané pokusy tureckých orgánov o zatajenie dokumentov alebo marenie priebehu vyšetrovania tiež nepripúšťajú záver, že by Súd prvého stupňa posudzoval jemu predložené skutočnosti právne nesprávnym spôsobom, o to viac, že tvrdenia odvolateľky nie sú ani dostatočne dôvodné, ani podložené akýmikoľvek dôkazmi.

141. V rozsahu, v akom odvolateľka vychádza zo skôr uvádzaných konaní pred službou colnej polície v Kolíne a pred Finanzgericht Hamburg, je potrebné konštatovať, že vo vyššie uvedených konaniach ide o prípady, ktoré zjavne nemajú nič spoločné s konaním o vrátení cla, ktoré je sporné v tejto veci, a tiež neboli odvolateľkou predložené Komisii,

aby boli pripojené k spisu o tomto konaní o vrátení cla. Tento argument je potrebné odmietnuť, keďže je irelevantný.

142. Tvrdenia odvolateľky týkajúce sa osvedčení D 141591 a D 412662 sú tiež irelevantné, pretože napadnuté rozhodnutie Komisie sa netýka žiadneho z týchto dvoch osvedčení. V bode 199 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa uviedol, že osvedčenie D 141591 nepatrí medzi sporné osvedčenia v predmetnej veci, pretože odvolateľka ani nepodala odvolanie proti vyrubeniu cla v dôsledku zistenia o sfalšovaní, ani nežiadala vrátenie prijatého cla, čím implicitne priznala nepravosť dotknutého osvedčenia.

vii) Nesplnenie povinností tureckými orgánmi preukázané inými okolnosťami a ukončenie vyšetrovania v Mersine

143. Je potrebné zamietnuť aj ostatné tvrdenia odvolateľky týkajúce sa namietaného nesplnenia povinností tureckými orgánmi. V podstate smerujú k spochybneniu skutočností konštatovaných Súdom prvého stupňa, ale bez toho, aby jasne ukazovali, v čom sa Súd prvého stupňa dopustil právnej chyby.

144. Súd prvého stupňa správne považoval poznámky odvolateľky týkajúce sa jej rozhovorov s úradom hospodárskych vecí tureckého predsedu vlády a o zastavení trestného stíhania vedeného proti vývozcovi, pánovi Akmanovi, za irelevantné, rovnako ako nepodložené informácie, podľa ktorých turecké orgány napriek niekoľkým misiám, ktoré na mieste viedol UCLAF, marili vyšetrovania Komisie v Turecku. V rozpore s názorom odvolateľky, tieto tvrdenia sú bez vplyvu na posúdenie skutkového stavu. V každom prípade neumožňujú prijať záver iba o samotnej nesprávnosti osvedčení ani o nesplnení povinnosti tureckými orgánmi.

b) Namietané nesplnenie povinností zo strany Komisie

145. Odvolateľka vytýkala Komisii celkovo štyri porušenia povinností, ktoré by podľa jej názoru mali byť považované za predstavujúce „zvláštne okolnosti“ v zmysle článku 239 CKS. V napadnutom rozsudku však Súd prvého stupňa prišiel k záveru, že Komisia neporušila žiadnu povinnosť. Ako to je ukázané ďalej, s týmto posúdením je potrebné bezvýhradne súhlasiť.

i) Nesplnenie povinností pri kontrole preferenčného režimu

146. Súd prvého stupňa najprv správne konštatoval, že pokiaľ ide o namietané

nesplnenie povinností týkajúce sa dohľadu a kontroly nad uplatňovaním dohody o pridružení, je potrebné poznamenať, že podľa článku 211 ES a zásady riadnej správy vecí verejných, ktorá z neho vyplýva, Komisia mala povinnosť zabezpečiť správne uplatňovanie dohody o pridružení. [54] Súd prvého stupňa zdôraznil, že táto povinnosť vyplýva rovnako zo samotnej dohody o pridružení a rozhodnutí prijatých asociačnou radou. [55]

147. Po posúdení súhrnu okolností daného prípadu, Súd prvého stupňa konštatoval, že Komisia vykonala všetko potrebné, aby zabezpečila správne uplatnenie dohody o pridružení s Tureckom. Súd prvého stupňa v bode 238 napadnutého rozsudku správne konštatoval, že od objavenia sa prvých indícií o sfalšovaní osvedčení Komisia viedla vyšetrovania na tureckom území.

148. Podľa všeobecne uznávaných procesných pravidiel Súd prvého stupňa uložil odvolateľke povinnosť dôkazného bremena na preukázaní prípadného porušenia povinnosti Komisie. V rámci toho Súd prvého stupňa odmietol všeobecné tvrdenia a podozrenia formulované odvolateľkou, ako aj jej pokus navodiť analógiu so skutkovými okolnosťami, na ktorých sa zakladal rozsudok Kaufring a i.. Súd prvého stupňa sa domnieval, že skutkový stav skôr uvedenej veci Kaufring a i. nebol porovnateľný so skutkovým stavom, ktorý je predmetom tohto konania, keďže Súd prvého stupňa v rozsudku Kaufring a i. rozhodol, že turecké orgány sa dopustili hrubých nesplnení povinností, medzi nimi najmä nevykonania ustanovení Dohody o pridružení, ktoré postihovali súhrn vývozov televízorov z Turecka. Uvedené nesplnenia povinností prispeli k vzniku nezrovnalostí týkajúcich sa vývozu, v dôsledku čoho sa vývozcovia dostali do špeciálnej situácie v zmysle článku 239 CKS. V prejednávanej veci takéto nesplnenia povinností ovplyvňujúce všetky vývozy ovocných štiav, pokiaľ ide o sporné osvedčenia, neboli preukázané.

149. V čase vzniku okolností, ktoré viedli k tomuto sporu, skutočne neexistovalo podozrenie zo systematických porušení ustanovení dohody o pridružení, ktoré by mohlo Komisii poskytnúť dôvod na to, aby bola pozornejšia pri kontrole uplatnenia preferenčného režimu vo vzťahu k Turecku. Nebolo jej teda možné vytýkať nesplnenie jej povinností. V dôsledku toho Súd prvého stupňa sa nedopustil žiadnej právnej chyby v posúdení skutkového stavu.

ii) Absencia nesplnenia povinností z dôvodu nezaslania vzoriek pečiatok

150. Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku správne konštatoval, že v danom prípade uplatniteľné právne predpisy neukladali ani Turecku, ani Komisii zaslať vzory pečiatok alebo podpisov. Skutočnosť, že

54 — Rozsudok Kaufring a i./Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 9, bod 257, a Eyckeler &Malt/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 24, bod 165; rozsudok z 26. februára 1986, Krohn Import-Export/Komisia, 175/84, Zb. s. 753, bod 17.

55 — Rozsudok Kaufring a i./Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 3, bod 258.

Komisia nezaslala odtlačky pečiatok talianskym colným orgánom teda nemôže predstavovať nesplnenie povinnosti.

151. V rozpore s tým, čo uvádza odvolateľka, žiadna podobná povinnosť tiež nevyplýva ani z článku 93 vykonávacieho nariadenia k CKS. Podľa jasného znenia predmetného článku toto ustanovenie neodkazuje na osvedčenia A.TR.1, ktoré sú sporné v danom prípade, ale na formuláre „APR“ a na osvedčenia o pôvode „formuláre A“, ktoré sa týkajú iba dovozu tovarov pochádzajúcich z rozvojových krajín. [56]

152. Na rozdiel od tvrdení odvolateľky, článok 93 vykonávacieho nariadenia k CKS tiež nebol v dohode o pridružení medzi ES a Tureckom prostredníctvom rozhodnutí vyhlásený za uplatniteľný *mutatis mutandis*. To platí aj pre článok 4 rozhodnutia č. 1/96: v rozpore s tvrdeniami odvolateľky, toto ustanovenie vôbec neuvádza článok 93 vykonávacieho nariadenia k CKS za uplatniteľný v danom prípade. Navrhovateľka nezohľadnila skutočnosť, že ustanovenia colnej právnej úpravy Spoločenstva patria do pôsobnosti dohody o pridružení s Tureckom, iba ak to dohoda o pridružení a rozhodnutia prijaté podľa nej výslovne stanovujú. K zahrnutiu článku 93 vykonávacieho nariadenia k Colnému kódexu Spoločenstva do pôsobnosti dohody o pridružení nikdy nedošlo. Preto tiež odvolateľka nemôže citovať žiadnu právnu normu, podľa ktorej by článok 93 vykonávacieho nariadenia k Colnému kódexu Spoločenstva bol analogicky uplatniteľný na toto konanie.

153. Z vyššie uvedeného jasne vyplýva, že článok 93 vykonávacieho nariadenia k colnému kódexu nebol v danom prípade uplatniteľný ani v zmysle svojho znenia, ani preto, že by bol za takýto vyhlásený a ani v samotnom rámci dohody o pridružení s Tureckom.

iii) Absencia nesplnenia povinnosti včasného upozornenia dovozcov

154. Pojem nesplnenia povinnosti včasného upozornenia dovozcov predpokladá, že Komisia by mala takúto povinnosť podľa práva Spoločenstva. V bode 270 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa, odkazujúc na ustálenú judikatúru, správne konštatoval [57], že žiadne ustanovenie práva Spoločenstva výslovne neukladá Komisii povinnosť upozorniť dovozcov, ak má pochybnosti

56 — Toto konštatovanie vyplýva zo spojených ustanovení článku 67 ods. 1 a článku 80 písm. a) vykonávacieho nariadenia k CKS, ktoré sa týkajú colného preferenčného zaobchádzania pre rozvojové krajiny. Pozri tiež tabuľku osvedčení o preferenčnom pôvode a voľnom pohybe v: LUX, M.: *Das Zollrecht der EG*, Kolín 2003, s. 136. Preferenčné osvedčenia pre tovar z Turecka majú skratku „A.TR“, zatiaľ čo osvedčenie o pôvode „Form A“ (formulár A) sa používa pre tovar pochádzajúci z rozvojových krajín, na ktorý sa uplatňuje Všeobecný systém preferencií (GSP) ako autonómny nástroj Spoločenstva pre obchod s tretími krajinami.

57 — Rozsudok zo 7. septembra 1999, De Haan, C-61/98, Zb. s. I-5003, bod 36, rozsudok Hyper/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 23, bod 126.

o platnosti colných operácií, ktoré vykonávajú v rámci preferenčného režimu.

155. To však nevylučuje, aby Komisia mohla v zmysle jej povinnosti starostlivosti byť povinná za určitých okolností všeobecne upozorniť dovozcov Spoločenstva. Komisia má v každom prípade takúto povinnosť iba vtedy, ak má vážne pochybnosti o zákonnosti veľkého počtu vývozov vykonaných v rámci preferenčného režimu. [58]

156. Ako to Súd prvého stupňa konštatoval v bode 273, odvolateľka nepreukázala existenciu vážneho nesplnenia povinnosti zo strany tureckých orgánov, ktoré by zasahovali súhrn vývozov koncentrátov ovocných štiav a ktoré by prispeli k obehu sfalšovaných osvedčení. Ako vyplýva z bodu 242 vyššie, žiadna analógia so skutočnosťami, ktoré viedli k už citovanému rozsudku Kaufring a i., nie je možná.

157. Tvrdenia odvolateľky v tomto odvolaní neumožňujú dospieť k odlišnému posúdeniu. Námietka, ktorú odvolateľka formuluje v bodoch 225 a 226 odvolania, sa výslovne týka vydávania „neplatných“, nie však „sfalšovaných“ sprievodných osvedčení, z toho dôvodu stále nepredložila dôkaz o uvádzanom spolupáchateľstve tureckých orgánov na sfalšovaní. Navyše odvolateľka vychádza z neprípustného tvrdenia, pretože jej vyjadrenia smerujú výslovne k novému posúdeniu skutkových okolností a nie k právnemu preskúmaniu úvah Súdu prvého stupňa. Takéto preskúmanie však nepatrí do právomoci Súdneho dvora, ako odvolacieho stupňa.

158. Nezávisle od týchto úvah je potrebné konštatovať, že v bode 274 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa prijal záver, že sporné dovozy odvolateľky sa datujú do obdobia medzi aprílom 1995 až novembrom 1997, zatiaľ čo pochybnosti o pravosti alebo presnosti obsahu tureckých osvedčení A.TR.1 vznikli až neskôr, a to od roku 1998. V dôsledku toho si Komisia mohla uvedomiť existenciu falošných osvedčení až po odhalení prvého sfalšovaného osvedčenia talianskymi colnými orgánmi a po začatí vyšetrovania. Z toho je potrebné vyvodiť, že aj za predpokladu, že by Komisia bola povinná upozorniť dovozcov Spoločenstva od roku 1998, táto povinnosť nemohla mať žiadny účinok na dovoz počas rokov 1995 až 1997, ktorý je sporný v danom prípade.

159. V dôsledku toho Súd prvého stupňa správne konštatoval, že Komisia nebola povinná včas upozorniť dovozcov.

58 — Rozsudok Hyper/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 23, bod 128.

iv) Absencia nesplnenia povinnosti v rámci objasnenia a posúdenia skutočností pri vyšetrovaní v Turecku

160. Pokiaľ ide o námietku založenú na nesplnení povinnosti v rámci objasnenia a posúdenia skutočností pri vyšetrovaní v Turecku, Súd prvého stupňa bez právnej chyby v bode 284 napadnutého rozsudku konštatoval, že odvolateľka nedokázala podoprieť svoju argumentáciu dôkazmi. Pri posudzovaní skutkových okolností správne došiel k záveru, že misie vedené Komisiou v Turecku jej umožnili správne preskúmať a posúdiť súhrn relevantných skutočností.

161. V rozsahu, v akom odvolateľka v tomto odvolaní ešte raz kritizuje nesprávne rozdelenie dôkazného bremena, vzhľadom na moje odôvodnenie uvedené k tretiemu odvolaciemu dôvodu, je potrebné zamietnuť rovnako tento odvolací dôvod.

162. Navyše je potrebné konštatovať, že odvolateľka zakladá svoj odvolací dôvod na neprípustnom argumente, pretože jej tvrdenia výslovne smerujú k novému posúdeniu skutočností a nie výlučne k právnemu preskúmaniu úvah Súdu prvého stupňa. Odvolateľka najmä nemôže dostatočne jasne vysvetliť, v akom rozsahu sa Súd prvého stupňa dopustil právnej chyby. Keďže tento odvolací dôvod tiež nespĺňa procesné požiadavky týkajúce sa odvolania, je potrebné tiež ho zamietnuť.

c) Predbežný záver

163. Je teda potrebné konštatovať, že z vyššie uvedených úvah jasne vyplýva, že ani turecké orgány, ani Komisia sa nedopustili nesplnenia povinností, ktoré im boli uložené, a že teda neexistuje „špeciálna situácia“ v zmysle článku 239 CKS a článku 905 vykonávacieho nariadenia k CKS. Piaty odvolací dôvod teda musí byť zamietnutý ako nedôvodný.

6. Šiesty odvolací dôvod: neobrátenie sa na colný výbor/asociačnú radu zo strany Komisie

164. Svojím šiestym odvolacím dôvodom odvolateľka kritizuje neobrátenie sa na colný výbor/asociačnú radu zo strany Komisie, s cieľom zákazu nezrovnalostí, ktoré sa objavili v obchodných vzťahoch medzi Spoločenstvom a Tureckom. Podľa názoru odvolateľky sa v napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa dopustil právnej chyby tým, že sa obmedzil na opis povinností asociačnej rady, tak ako sú uvádzané dohodou o pridružení, ako aj zmiešaného výboru colnej únie bez toho, aby pristúpil ku právnej kvalifikácii vyššie citovaných ustanovení vo vzťahu k tomuto konaniu. Súd prvého stupňa navyše nevyvodil právne dôsledky, pokiaľ ide

o postup, aký mala Komisia prijať na základe uvedených skutočností. [59]

165. S touto argumentáciou nie je možné súhlasiť, pretože v bode 239 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa analyzoval skutočnosti konania vo veci samej s cieľom odpovedať na otázku, či v danom prípade boli splnené podmienky na obrátenie sa na zmiešaný výbor colnej únie.

166. Preto, aby tento výbor zakročil na podnet Komisie, je potrebné dovolávať sa článku 52 ods. 2 rozhodnutia č. 1/95, podľa ktorého sa strany dohody v rámci zmiešaného výboru radia o všetkých bodoch vyplývajúcich z vykonania tohto rozhodnutia, ktoré pre jednu z nich vzbudzujú ťažkosti. V prípade vzniku takýchto ťažkostí by bolo odôvodnené, podľa článku 52 ods. 1 rozhodnutia č. 1/95, dbať o riadne fungovanie colnej únie formulujúc odporúčania určené asociačnej rade a vydávajúc stanoviská určené na riadne fungovanie colnej únie. V prejednávanej veci však neexistuje žiadna indícia, ktorá by umožňovala domnievať sa, že došlo k značným ťažkostiam. Naopak, vzhľadom na ochotu tureckých orgánov spolupracovať, je potrebné domnievať sa, že nebolo ani potrebné, ani odôvodnené obrátiť sa na tieto orgány.

167. Súd prvého stupňa teda v bode 239 napadnutého rozsudku konštatoval bez toho, aby sa dopustil právnej chyby, že odvolateľka nepreukázala, že Komisia sa dostala do ťažkostí v rámci administratívnej pomoci dohodnutej s Tureckou republikou, ktoré by odôvodňovali diskusiu v rámci týchto orgánov o prijatí osobitných opatrení smerujúcich k ich zabráneniu.

168. Súd prvého stupňa v dôsledku toho správne konštatoval, že nebolo možné navodiť analógiu so skutkovými okolnosťami, na ktorých sa zakladal rozsudok Kaufring a i., pretože pokiaľ ide o sporné osvedčenia, neboli preukázané nesplnenia povinností zo strany tureckých orgánov, ktoré by predstavovali špeciálnu situáciu, analogickú situácii v citovanom konaní. [60]

169. Komisia v dôsledku toho nebola povinná obrátiť sa na colný výbor alebo asociačnú radu. V dôsledku toho je potrebné odmietnuť tento odvolací dôvod ako nedôvodný.

7. Siedmy odvolací dôvod: porušenie legitímneho záujmu odvolateľky, pokiaľ ide o osvedčenie A.TR.1 WVB D 437214

170. Keďže odvolateľka sa v rámci jej siedmeho odvolacieho dôvodu dovoláva

59 — Bod 240 odvolania.

60 — Pozri bod 148 vyššie.

trojročnej lehoty stanovenej článkom 221 ods. 3 CKS [61], aby sa zbavila svojej povinnosti zaplatiť dovozné clo, je potrebné uviesť, že tento argument sa zakladá na nesprávnom výklade práva Spoločenstva.

171. Tento argument na jednej strane popiera, že v tomto konaní ide o vrátenie alebo odpustenie cla podľa článku 239 CKS a nie, ako to, zdá sa, predpokladala odvolateľka, o prípad podľa článku 220 ods. 2 písm. b) CKS, keď nedošlo k dodatočnému zapísaniu cla do evidencie, na ktorý sa uplatňuje článok 221 ods. 3 CKS. [62] Ide o dve odlišné konania, ktorých materiálne a formálne podmienky uplatnenia sa odlišujú a ktoré je potrebné skúmať nezávisle jedno od druhého. Je teda potrebné odmietnuť teoretické úvahy o prípadnej uplatniteľnosti tohto ustanovenia v prípade, ak Súd prvého stupňa rozhodol odlišne, ako irelevantné. [63]

172. Na druhej strane tieto úvahy spočívajú na právne nesprávnom názore, podľa ktorého mal Súd prvého stupňa zrušiť napadnuté rozhodnutie z formálnych dôvodov. Ako to však Súd prvého stupňa správne uviedol v bode 133 napadnutého rozsudku, dokonca v prípade čiastočného zrušenia napadnutého rozhodnutia môže byť vydané iba nové, v podstate zhodné rozhodnutie. Je síce pravda, že ako to Súd prvého stupňa konštatoval v bode 128 napadnutého rozsudku, keď bolo prijaté napadnuté rozhodnutie, teda 18. decembra 2002, Komisia nemohla dospieť k záveru o sfalšovaní osvedčenia D 437214, vzhľadom na nejednoznačné tvrdenia tureckých orgánov. Tento záver sa ale nakoniec ukázal byť objektívne presným, ako to potvrdil list tureckých orgánov z 22. augusta 2003. Podľa judikatúry súdov Spoločenstva, odvolateľka však nemala žiadny právny záujem na zrušení z dôvodu formálnej chyby rozhodnutia v prípade, ak zrušenie rozhodnutia môže viesť iba k vydaniu nového rozhodnutia vo svojej podstate zhodného

61 — V bode 254 odvolania odvolateľka spomína „trojročnú lehotu uvedenú článkom 218 ods. 3 CKS“, ktorá v rozpore s jej tvrdeniami nie je premlčacou dobou. Toto ustanovenie naopak určuje osobitnú lehotu, v rámci ktorej je potrebné vykonať dodatočný zápis cla vyplývajúceho z colného dlhu do účtovnej evidencie. Je uplatňované v prípade vzniku colného dlhu za iných podmienok, než sú podmienky, ktoré patria pod všeobecné pravidlá a v dôsledku toho aj pod dodatočné zapísanie do evidencie podľa článku 220 CKS, ktoré mala odvolateľka zjavne na mysli (pozri ALEXANDER, S.: *Zollkodex*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, článok 218, bod 6).

62 — Pozri napríklad GALERA RODRIGO, S.: *Derecho aduanero español y comunitario*, Madrid 1995, s. 312; BLEIHAUER, H. J.: *Lehrbuch des Europäischen Zollrechts*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, s. 416. Uvedený autor zastáva názor, že dodatočné zapísanie cla do evidencie podľa článku 220CKS nasledujúce po prijatí rozhodnutia (výhodného pre osobu zodpovednú za zaplatenie cla) o odpustení, alebo vrátení dovozného cla podľa článku 239 CKS prichádza do úvahy iba vtedy, ak sa pôvodný dlh stane znovu splatným podľa článku 242 CKS, napríklad preto, že k odpusteniu alebo vráteniu cla došlo omylom. Je však zrejmé, že o takúto situáciu v danom prípade nejde, pretože pokiaľ ide o sprievodné osvedčenia, pred prijatím rozhodnutia Komisie nebolo vydané žiadne zvýhodňujúce rozhodnutie o odpustení alebo vrátení cla podľa článku 239 CKS. Nejde tiež o situáciu, v akej podľa názoru HUCHATZ, W.: *Lehrbuch des Europäischen Zollrechts*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, s. 379 a najmä 380, je potrebné všeobecným spôsobom pristúpiť k dodatočnému zapísaniu do účtovnej evidencie, tak ako je uvádzané článkom 220 CKS. Takým by bol prípad, ak by na jednej strane clo nebolo zapísané do účtovnej evidencie v lehotách stanovených článkami 218 a 219 CKS a na druhej strane, ak clo bolo do účtovnej evidencie zapísané v nižšej než zákonnej sume.

63 — Pozri ALEXANDER, S.: *Zollkodex*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, pred článkom 220 bod 8, ktorý zdôrazňuje rozdiely v podmienkach, ktoré je potrebné splniť, podľa toho, či ide o prípad odpustenia, alebo vrátenia cla podľa článku 239 ods. 1 druhej zarážky CKS, alebo či orgány odmietli pristúpiť k dodatočnému zapísaniu cla do účtovnej evidencie, ako je prípad podľa článku 220 ods. 2 písm. b) CKS. Táto okolnosť robí nevyhnutným vedenie paralelných konaní.

so zrušeným rozhodnutím.[64] Nie je teda namieste kritizovať rozhodnutie Súdu prvého stupňa z právneho hľadiska.

173. Tiež tento odvolací dôvod je teda potrebné zamietnuť.

8. Ôsmy odvolací dôvod: posúdenie podmienok spravodlivosti a rizika

174. Ako to konštatoval Súd prvého stupňa v bode 295 napadnutého rozsudku, Komisia sa v napadnutom rozhodnutí nevyslovila k otázke starostlivosti alebo nedbanlivosti odvolateľky. Z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa konštatoval, že odvolací dôvod, ktorým odvolateľka uplatňovala absenciu hrubej nedbanlivosti na jej strane, je irelevantný a z toho dôvodu musí byť zamietnutý.

175. V rozsahu, v akom odvolateľka uvádza, že Súd prvého stupňa mylne opomenul pristúpiť k posúdeniu podmienok spravodlivosti a rizika, nemožno s ňou súhlasiť, keďže Súd prvého stupňa nemal právnu povinnosť vykonať to.

176. Ako to uznáva samotná odvolateľka v bodoch 257 a 258 svojho odvolania, viera podnikateľských subjektov v platnosť dovozných osvedčení, ktoré sa následne ukážu byť sfalšované, nie je obvykle právom Spoločenstva chránená, ale je súčasťou všeobecného podnikateľského rizika. Článkom 904 písm. c) vykonávacieho nariadenia k CKS zákonodarca už pristúpil k jasnému zváženiu rizík, ktorým sú súdy Spoločenstva pri výklade práva Spoločenstva viazané.[65]

177. Pokiaľ odvolateľka vyvodzuje z judikatúry súdov Spoločenstva, že Komisia mala vykonať všeobecné zváženie podmienok spravodlivosti a rizika, nemôže vychádzať z judikatúry, ktorej sa dovoláva. V rozsudku Bonn Fleisch[66], ktorý cituje, išlo o nesprávny postup colných orgánov členských štátov, ale tiež Komisie, pri výkone povinnosti starostlivosti. V prejednávanej veci neexistuje najmenšia indícia takéhoto postupu.[67] Rovnako to je v prípade už citovaného rozsudku Eyckeler & Malt odvolateľkou.[68]

178. V dôsledku toho je potrebné zamietnuť rovnako tento odvolací dôvod ako zjavne nedôvodný.

64 — Rozsudok zo 6. júla 1983, Geist/Komisia, 117/81, Zb. s. 2191, bod 7; rozsudok z 18. decembra 1992, Díaz García/Parlament, T-43/90, Zb. s. II-2619, bod 54, rozsudok z 20. septembra 2000, Orthmann/Komisia, T-261/97, ZbVS. s. I-A-181 a II-829, body 33 a 35, ako aj rozsudok z 3. decembra 2003, Audi/ÚHVT, T-16/02, Zb. s. II-5167, body 97 a 98.

65 — Pozri body 70, 112 až 115 vyššie.

66 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 23, body 115 až 117.

67 — Pozri body 163 až 169 vyššie.

68 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 24.

9. Deviaty odvolací dôvod: porušenie článku 220 ods. 2 písm. b) CKS

179. Svojím deviatym odvolacím dôvodom odvolateľka uplatňuje porušenie článku 220 ods. 2 písm. b) CKS, ktorý obmedzuje dodatočné zapísanie sumy cla, ktoré má byť zaplatené, do účtovnej evidencie (dodatočné zapísanie) z dôvodov ochrany dôvery a právnej istoty. [69] Toto ustanovenie má za cieľ chrániť legitímnu dôveru osoby zodpovednej za zaplatenie cla, pokiaľ ide o opodstatnenosť všetkých prvkov, ktoré ovplyvnili rozhodnutie o vyrubení cla. [70]

180. Toto ustanovenie podmieňuje nevykonanie dodatočného zapísania tromi nasledujúcimi podmienkami. Pokiaľ sú tieto tri podmienky splnené, osoba zodpovedná za zaplatenie cla má právo na to, aby nebolo pristúpené k vybratiu cla. [71] Po prvé je potrebné, aby clo nebolo vyrubené v dôsledku chyby samotných príslušných orgánov. Následne chyba, ktorej sa tieto orgány dopustili, musí byť takou chybou, ktorú dobromyseľná osoba zodpovedná za zaplatenie cla nemôže primerane zistiť, napriek svojej profesionálnej skúsenosti a starostlivosti, ktorú musí vynaložiť. Nakoniec osoba zodpovedná za zaplatenie cla musí dodržať všetky platné ustanovenia týkajúce sa colného vyhlásenia. [72]

181. Pojmom, ktorý je medzi účastníkmi toho konania sporný je pojem „chyba“, o ktorom sa odvolateľka domnieva, že v danom prípade sú jeho podmienky splnené. Odvolateľka vytýka Súdu prvého stupňa, že nezobral do úvahy aktívnu spoluúčasť tureckých orgánov na vystavení a použití 32 sporných osvedčení A.TR.1 v danom prípade.

182. Toto tvrdenie nie je možné akceptovať z dôvodov právnych, ako aj skutkových zároveň.

183. Na úvod je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že dobromyseľné predloženie sfalšovaných oficiálnych dokumentov, najmä osvedčení o preferenčnom režime, nemôže byť z právneho hľadiska považované za „chybu“ v zmysle článku 220 ods. 2 písm. b) CKS. [73] Preto, aby bola pripustená existencia takejto „chyby“, si judikatúra Súdneho dvora

69 — Rozsudok zo 16. júla 1992, Belovo, C-187/91, Zb. s. I-4937, bod 14, a z 5. októbra 1988, Padovani a Mantovani, 210/87, Zb. s. 6177, bod 6.

70 — Rozsudky z 27. júna 1991, Mecanarte, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 19, a zo 14. novembra 2002, Ilumitrónica, C-251/00, Zb. s. I-10433, bod 39.

71 — Pozri rozsudok z 1. apríla 1993, Hewlett Packard France, C-250/91, Zb. s. I-1819, bod 12, a rozsudok Faroe Seafood a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 84, ako aj z 19. októbra 2000, Sommer, C-15/99, Zb. s. I-8989, bod 35.

72 — Rozsudok Hewlett Packard France, už citovaný v poznámke pod čiarou 71, bod 13; rozsudok zo 14. mája 1996, Faroe Seafood a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 83; rozsudok z 26. novembra 1998, Covita, C-370/96, Zb. s. I-7711, body 25 až 28, a uznesenie z 11. októbra 2001, William Hinton & Sons, C-30/00, Zb. s. I-7511, body 68, 69, 71 a 72.

73 — V tomto zmysle pozri tiež ALEXANDER, S.: *Zollkodex*, už citovaný v poznámke pod čiarou 10, článok 220, body 18 a 65.

vyžaduje aktívne konanie colných orgánov, ktoré viedlo k predmetnej chybe. [74]

184. Pokiaľ vychádzame z tejto judikatúry, zdá sa, že pomer medzi pojmami „chyba“ a „sfalšovanie“ je možné vymedziť tak, že pojem chyba predpokladá nevyhnutne konanie colných orgánov v rámci ich právomoci [75], zatiaľ čo pojem sfalšovanie predpokladá úmyselné konanie zo strany tretích nepríslušných osôb. Toto rozlíšenie ukazuje, že s týmito pojmami sa spájajú dve úplne odlišné skutočnosti. [76]

185. V dôsledku toho nemôže byť osobám zodpovedným za zaplatenie cla, ktoré dobromyseľne vychádzajú zo sfalšovaných dokumentov preukazujúcich preferenčné zaobchádzanie, ktoré neboli vystavené príslušnými orgánmi tretích krajín, priznaná ochrana dôvery za uplatnenia vyššie citovaného článku. [77] Táto koncepcia zodpovedá koncepcii judikatúry Súdneho dvora, pokiaľ ide o pôsobnosť predmetného článku. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora týkajúcou sa odpustenia alebo vrátenia vývozných náhrad podľa článku 239 CKS je aj v rámci dodatočného zapísania sumy splatného cla do účtovnej evidencie podľa článku 220 CKS uznané, že sfalšované osvedčenia sú súčasťou obchodného rizika, proti ktorému musí potrebné opatrenia prijať sám dovozca. [78] Okolnosť, že dovozca je dobromyseľný ho nezbavuje jeho zodpovednosti, pokiaľ ide o zaplatenie colného dlhu, keďže je deklarantom dovážaného tovaru. Dovozca zakladá svoju zodpovednosť, pokiaľ ide o zaplatenie dovozného cla, ako aj správnosť dokumentov, ktoré predkladá colným orgánom, dokonca ak nie je schopný preniesť škodu. [79] V zásade je to teda výlučne dovozca, kto zodpovedá za platobnú neschopnosť vyplývajúcu prípadne z neodpustiteľnosti dovozného cla. Význam colného dlhu, ktorého odpustenie sa žiada, nie je ako taký žiadnym kritériom, ktoré môže ovplyvniť

74 — Pozri rozsudky Mecanarte, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 23, a Illumitrónica, už citovaný v poznámke pod čiarou 70, bod 42; uznesenie Súdneho dvora z 9. decembra 1999, CPL Imperial 2 a Unifrigo/Komisia, C-299/98 P, Zb. s. I-8683, bod 32.

75 — Podľa názoru Súdneho dvora sa pojem omylu neobmedzuje na jednoduché chyby v počítaní alebo písaní, ale zahŕňa akýkoľvek druh chyby, ktorú obsahuje prijaté rozhodnutie, ako je to najmä prípad nesprávneho výkladu, alebo uplatnenia uplatniteľných právnych predpisov (rozsudok Mecanarte, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 20).

76 — Úmyselné konanie nepríslušných tretích osôb spočíva v tejto súvislosti vo vytvorení nepravého dokumentu alebo zmene už existujúceho dokumentu, s cieľom uviesť do omylu v právnych vzťahoch, pokiaľ ide o jeho autora.

77 — Rozsudok Pascoal. & Filhos, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 59 a nasl.. SACK, J.: už citovaný v poznámke pod čiarou 7 zv. I, C.II, bod 79, s. 26) zdôrazňuje, že pokiaľ ide o dodatočný zápis cla do účtovnej evidencie, nesprávnym alebo sfalšovaným dokumentom nie je možné priznať žiadnu hodnovernosť z dôvodu, že inak by v takýchto prípadoch nikdy nebolo možné pristúpiť k dodatočnému zapísaniu cla do účtovnej evidencie a mimoriadne by vzrástol záujem o používanie takýchto dokumentov. Odkazuje tiež na článok 904 písm. c) vykonávacieho nariadenia k CKS.

78 — Uznesenie vo veci CPL Imperial 2 a Unifrigo/Komisia, už citované v poznámke pod čiarou 74, bod 37 a nasl.; rozsudok z 9. júna 1998, Unifrigo a CPL Imperial 2/Komisia, T-10/97 a T-11/97, Zb. s. II-2231, bod 62 a nasl.

79 — Rozsudok Van Gend & Loos, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, body 16 a 17. Podľa DOLFEN, M.: „Nacherhebung, Erstattung und Erlass von Abgaben nach dem neuen Zollkodex“, *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht*, zošit 24/1993, s. 759, iba osoba zodpovedná za zaplatenie cla znáša riziko, že obchodný dokument obsahujúci napríklad pôvod tovaru sa pri dodatočnej kontrole ukáže ako sfalšovaný.

posúdenie podmienok na jeho odpustenie.[80] Nie je naopak možné očakávať, že Spoločenstvo bude znášať nepriaznivé dôsledky nezákonného konania tretích osôb.

186. Túto judikatúru je potrebné prebrať na toto konanie. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že skutočnosť, a to že sporných 32 osvedčení A.TR.1 je sfalšovaných a že boli vystavené bez spolupáchateľstva tureckých orgánov, bola Súdom prvého stupňa konštatovaná bez právnej chyby. Vzhľadom na nedostatočnosť dôkazov predložených odvolateľkou nemal Súd prvého stupňa žiadny dôvod domnievať sa, že aktívne správanie zo strany príslušných orgánov prispelo k vystaveniu sfalšovaných dokumentov. Súd prvého stupňa teda správne zamietol tretí žalobný dôvod ako nedôvodný.

80 — Výška colného dlhu vymeraného odvolateľke súvisí s hospodárskym významom tovarov, najmä s výškou ciel a daní, ktoré sa na uvedené tovary viažu. Skutočnosť, že požadovaná suma dovozného cla môže byť vysoká, patrí do rizika podnikania, ktorým sa vystavuje podnikateľský subjekt (pozri v tomto zmysle rozsudok Faroe Seafood a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 115). Význam dlhu, ktorého odpustenie sa žiada, nie je ako taký žiadnym kritériom, ktoré môže ovplyvniť posúdenie podmienok na jeho odpustenie (rozsudok z 13. septembra 2005, Ricosmos/Komisia, T-53/02, Zb. s. II-3173, bod 161).

187. Keďže článok 220 ods. 2 písm. b) CKS nebol napadnutým rozsudkom porušený, je potrebné zamietnuť rovnako deviaty odvolací dôvod odvolania ako zjavne nedôvodný.

V — Záver analýzy

188. Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné zamietnuť odvolanie v celom jeho rozsahu.

VI — Trovy konania

189. Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní, účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže odvolateľka nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom, ktorý v tomto zmysle podala Komisia.

VII — Návrh

190. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol takto:

— odvolanie sa zamieta v celom rozsahu a

— odvolateľka je povinná nahradiť trovy konania vrátane trov prvostupňového konania.